

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

İÇİŞLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

30 Kasım 2011 Çarşamba

İÇİŞLERİ KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

30 Kasım 2011 Çarşamba

---0---

K O N U

Sayfa

**Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında
Kanun Tasarısı (1/489) (Devam)**

1:47

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

BİRİNCİ OTURUM

1:47

Ali SERİNDAG	(Gaziantep)	1:3,3,18:19,39,40,41,42,43,44,45,46
Alpaslan KAVAKLIOĞLU	(Niğde)	3,11
Celal DİNÇER	(İstanbul)	4,4:10,37:38,41,42
Feyzullah KIYIKLIK	(İstanbul)	4,41
Namık HAVUTÇA	(Balıkesir)	10,12:14,42
Ali TURAN	(Sivas)	11
Muharrem IŞIK	(Erzincan)	11:12,38
Sırrı SAKIK	(Muş)	15:16
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	17:18,33:34,35,40
Yüksel HIZ (Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürü)		19:28,33,39,40,44,45,46:47
Oktay ÜSTÜN (MASAK Daire Başkanı)		28
Prof. Dr. İzzet ÖZGENÇ		29:31,32,41:43,44:45,45:46

Prof. Dr. Cumhur ŞAHİN		31:32
Yüksel HİZ (Adalet Bakanlığı		33,39,40
Kanunlar Genel Müdürü)		
Sırrı Süreyya ÖNDER	(İstanbul)	33,35:37
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	34,43,45

Açılma Saati: 14.40

Kapanma Saati: 17.12

30 Kasım 2011, Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.40

BAŞKAN: Muammer GÜLER (Mardin)

BAŞKAN VEKİLİ: Feyzullah KIYIKLIK (İstanbul)

SÖZCÜ: Hüseyin BÜRGE (İstanbul)

KÂTİP: Gülşay SAMANCI (Konya)

_____0_____

BAŞKAN – İçişleri Komisyonunun değerli üyeleri, kamu kurum ve kurumlarının değerli temsilcileri, değerli konuklarımız, değerli basın mensupları; toplantı yeter sayımız vardır. İçişleri Komisyonunun 24'üncü Dönem İkinci Yasama Yılı ikinci toplantısını açıyorum.

Gündemimizde, malumlarınız olduğu üzere, (1/489) esas numaralı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı bulunmaktadır.

Yine malumlarınız olduğu üzere, asli komisyon olan Adalet Komisyonunca görüşüleceği ama İçişleri Komisyonu olarak da tali komisyon olarak gündemine aldığı bir tasarıdır.

Geçen haftaki görüşmelerde, tasarının tümü üzerindeki görüşmelere başlamıştık ve orada kalmıştık.

Şimdi, tasarının tümü üzerindeki görüşmelere başlayacağız ve daha sonra da devam edeceğiz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Başkan, usul hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Valim, usul hakkında söz veriyorum.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; İçişleri Komisyonu bugün demin Sayın Başkanın ifade ettiği yasa tasarısını görüşecek.

Geçen toplantıda söylediğimiz gibi Komisyon Başkanı öncelikle gelen tasarı ve tekliflerin Anayasa'ya uygun olup olmadığını, izlenen yol ve yöntemin Anayasa'ya uygun olup olmadığını kontrol etmek durumunda.

Anayasa'mızın 91'inci maddesinde kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi düzenlenmiş ve aynen şöyle diyor: “Kanun hükmünde kararnameler, Resmî Gazete’de yayımlandıkları gün yürürlüğe girerler.

Kararnameler, Resmî Gazete’de yayımlandıkları gün Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur.

Yetki kanunları ve bunlara dayanan kanun hükmünde kararnameler, Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonları ve Genel Kurulunda öncelikle ve ivedilikle görüşülür.”

Biz bundan şunu anlıyoruz Sayın Başkan: Komisyonumuzun gündeminde kanun hükmünde kararnameler varken diğer konuların görüşülmesini Anayasa'ya uygun görmüyoruz. Geçen toplantıda daha önce de benzer yöntemin uygulandığı ifade edildi. Ancak kötü örnek örnek teşkil etmez. Bu, bir genel hukuk kaidesidir.

Şimdi, Anayasa'mız kanun hükmünde kararnamelerin yayımlandıkları gün Türkiye Büyük Millet Meclisine bildirilir hükmünü öngördüğüne göre, kararnameler Meclis Genel Kurulunda ve komisyonlarda öncelikle ve ivedilikle görüşüleceğine göre, bunun gereğini yapmak için Anayasa'nın bu hükmünün gereğini yerine getirmek için mutlaka öncelikle bu kanun hükmündeki kararnamelerin Komisyon gündemine alınması gerekir. Komisyon gündemine alınmadığı takdirde, biz görüşemeyiz. Bırakın öncelikle ve ivedilikle görüşmeyi hiç görüşemeyiz.

O nedenle Sayın Başkanım, geçen toplantıda söylediğimizi tekrar ediyoruz: Komisyon gündeminde kanun hükmünde kararname varken diğer konuların görüşülmesi uygun değil. Çünkü, Türkiye Büyük Millet Meclisinin asli görevlerinden birisi yasama görevidir, yasama fonksiyonunu yerine getirmektir. Kanun hükmündeki kararnamelerle, kanun hükmünde kararname çıkarma yoluyla Meclis bu yetkisini fiilen devretmiş bulunmaktadır. Meclisin bu yetkisi elinden alınmıştır. Biz buna bir anlam veremiyoruz. Niye veremiyoruz? Çünkü kanunları çıkarabilecek güce sahip, çoğunluğa sahip Adalet ve Kalkınma Partisi. Nitekim, bu akşam örneğini gördük. Bir yasa tasarısı getirildi ve bir gecede, bir günde yasalastı; Meclis, görüşmelerini tamamladı.

Peki, kanun hükmündeki kararnameler neden bu şekilde peş peşe çıkarıldı. Bize göre Sayın Başkan, iktidar partisi bazı konuların kamuoyunda tartışılmasını istemiyor. Kamuoyunda tartışılmasını istemediği için de kanun hükmünde kararnameler yoluyla bu gerekli düzenlemeleri yapmak istiyor.

İkincisi; iktidar partisi, kanun hükmündeki kararnameleri kadrolaşmanın bir aracı olarak kullanıyor. Çıkarılan kanun hükmündeki kararnamelere hüküm konuyor mevcut kamu görevlileri devre dışı bırakılıyor ve yeni bir düzenlemeye gidiyor. Bu amaçla kanun hükmündeki kararnamelerin kullanılması Anayasa'ya uygun değil.

Üçüncüsü; bize göre Adalet ve Kalkınma Partisi kanun hükmünde kararname çıkarma yoluyla toplumu dönüştürmek istiyor. Yani hiç ilgisi olmayan kanun hükmündeki kararnamelere çok farklı hükümler konuyor. Geçen toplantıda da ifade ettik. Kalkınma Bakanlığı hakkındaki, Kalkınma Bakanlığının teşkilat ve görevlerini düzenleyen Kanun Hükmündeki Kararnameye Diyanet İşleri Başkanlığının düzenlenmesiyle ilgili hükümler konuldu. Biz bunun bu şekilde yapılmasını anlamakta zorluk çekiyoruz. Pekâlâ Diyanet İşleri Başkanlığının teşkilat ve görevlerini düzenleyen yeni bir kanun hükmünde kararname de çıkarılabilirdi. Niye Kalkınma Bakanlığıyla ilgili düzenlemenin içerisine konuluyor?

İkincisi; başka bir örnek: Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun Hükmündeki Kararnameye bakıyorsunuz hekimlerle ilgili, Tam Gün Yasası'yla ilgili hükümler konuyor. Tüm bunları anlamakta zorluk çekiyoruz.

Bana göre ve bize göre daha doğrusu, Türkiye Büyük Millet Medisinin ve Türkiye Büyük Millet Medisinin bir devamı olan veya onun bir parçası olan Komisyonumuzun yetkilerine sahip çıkması lazım. Yasama yetkisi Türkiye Büyük Millet Medisinin, devredilemez. Biz bu yetkiye sahip çıkmalıyız ve yasama görevinin Türkiye Büyük Millet Medisine ait olduğunu bu Komisyon hiç olmazsa örnek teşkil edecek şekilde karara bağlamalıdır diyoruz. Bunu tüm Komisyon üyelerinin ve zatiâlinizin, tüm basınımızın takdirine sunuyoruz.

Ayrıca Sayın Başkan, bugün, partimizin de üyesi olan, daha doğrusu partimizden milletvekili seçilen Mustafa Balbay'ın tutukluluk süresinin bininci günü. Bin gündür milletvekili tutuklu. Biz halkın oyuyla iş başına gelmiş olan, halkın oylarıyla seçilen, millî iradenin tecelligâhı olan Türkiye Büyük Millet Medisine gönderilen sayın milletvekillerinin yasama görevlerinden alıkonulmasını uygun görmüyoruz. Türkiye Büyük Millet Medisinin bu konuda irade ortaya koyması gerektiğini düşünüyoruz. 8 milletvekili görevlerini yerine getiremiyorlar, yasama görevini ifa edemiyorlar, yasama görevini yerine getiremiyorlar. Onlar da bizim gibi halkın oyuyla seçildiler ve Parlamente'ye girmeye hak kazandılar. Mazbatalarını aldılar ancak milletvekili görevini yerine getiremiyorlar.

Bu konuyu bu şekilde kamuoyunun dikkatine sunmak gerektiğini düşünüyoruz ve teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN – Usul hakkında başka söz talebi varsa; buyurun.

Yalnız görüşmelerin hepsinin usule tabi olması konusunu tekrar hatırlatıyorum. Diğer konular esasa girildiğinde, maddeler üzerinde yapılan değerlendirmelerde tabii ki, açıklanabilir. Onun için şimdi, sadece usule ilişkin olsun ki, bir an önce gündeme başlayabilelim.

Buyurun Sayın Kavaklıoğlu.

ALPASLAN KAVAKLIOĞLU (Niğde) – Sayın Başkanım, İç Tüzük'ün 23'üncü maddesinde madde başlığı "Komisyonlara havale, esas ve tali komisyonlar" başlığı altında. "Tasarı, teklif veya kanun hükmünde kararname"nin hangi komisyonlarda görüşüleceği, esas ve tali komisyonların hangisi olacağı, işin komisyonlara havalesi sırasında Başkanlık tarafından tespit edilir."

Bizim Komisyonumuza gelmiş bir kanun hükmünde kararname var mı efendim?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) - Var.

BAŞKAN – Peki teşekkür ederim.

Diğer söz talebi, Sayın Dinçer, buyurun.

Hepsi usul hakkında olsun lütfen.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Sayın Başkan, ben aslında genel anlamda konuşacaktım, söz hakkımı saklı tutuyorum. Usul hakkında görüşlerimizi Sayın Milletvekilimiz dile getirdiler.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kıyıklık, buyurun.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Ben buradaki konuşmaların mutlaka usul yönünden bir zaman zeminine oturtulması gerektiği düşüncesindeyim. Çünkü hakikaten hem Mediste çalışmalar devam ediyor hem de burada daha verimli olabilmemizin yolu her şeyin bir başlangıcının ve sonunun belirlenmesinden geçer diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şimdi, değerli arkadaşlarım, usul hakkındaki görüşmeler tutanaklara geçirilmiştir. Geçen toplantıda da aynı konu ifade edildi ve yine tutanaklarda yer alıyor.

Ben de Başkanlık olarak, bizim böyle bir gündemi düzenlediğimizi, esasen Türkiye Büyük Millet Medisi İçişleri Komisyonuna özellikle belirtiyorum 1984 yılından beri 34 kanun hükmünde kararnamenin sevk edilmiş bulunduğunu; bunların 8'inin esas, 22'sinin tali komisyon sıfatıyla Komisyonun gündeminde bulunduğu, son yetki kanunu, yani 6223 sayılı Yetki Kanunu'na dayanılarak çıkarılan 4 kanun hükmünde kararnamenin de yine tali komisyon olarak Komisyonumuzun gündeminde bulunduğunu... Eğer biz bunları görüşmeye başlarsak bu sene veya gelecek sene veya bu dönemin sonuna kadar da başka hiçbir işi de yapamayacak olduğumuzdan dolayı gündemimizin bu şekilde tanzim edildiğini ama sizin de usule ilişkin itirazlarınızın tutanaklarda yer aldığını belirterek gündemimize kaldığımız yerden devam ediyorum.

Teşekkür ediyorum görüş belirten arkadaşlarımıza.

Şimdi, tabii işin yürüyüşüne göre de bakacağız ve ona göre gerekiyorsa bir süre tahdidi de yapacağız.

Şimdi, tümü üzerindeki görüşmelerde geçtiğimiz toplantıda arkadaşlarımız görüş serdetmişlerdi.

Şimdi, tümü üzerindeki görüşmelere arkadaşlarımızın söz talepleri varsa alacağım.

Buyurun Sayın Dinçer.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, saygıdeğer Komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum

Terörizmin finansmanına karşı alınacak önlemlerin yararlı ve gerekli olduğu her türlü şüpheden uzaktır. Bu önlemler, terörist faaliyetlerin ve saldırıların neden olacağı olası zararların azaltılması da dâhil olmak üzere birçok işlevi yerine getirirler. Finansal kontroller, militanların faaliyetlerinin izlenmesini de kolaylaştırır; böylece, önleyici tedbirler önceden alınabilir.

Ayrıca, finansal faaliyetlerin inceleme altında olduğunun bilinmesi, aşırı uçlardaki grupları sürekli taktik değişikliği yapmaya ve istihbarat toplayabilmek için fırsatlar yaratan iletişimler kurmaya zorlar. Bu husus terörle mücadelede önemli bir avantaj sağlar.

Uluslararası toplum, terörizmin finansmanına ilişkin sorunu 1990'lı yıllarda, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 17 Aralık 1996 tarih ve 51/210 sayılı kararı ile ve daha önemlisi 1999 tarihli Terörizmin Finansmanının Önlenmesine Dair Sözleşmesi ile ortaya koymuştur.

Bu sözleşme, Amerika'daki 11 Eylül saldırılarından sonra daha da önem kazanmıştır. Bu olaydan sonra, birçok girişim ve önlem bu sözleşmeyi tamamlamıştır. Kara paranın aklanmasının önlenmesine dair önlemler hızla artırılmış ve aklamının önlenmesi terörizmin finansmanının önlenmesine dönüşmüştür. Yeni yaklaşım, bu iki tür faaliyetin benzer olarak görülmesi imkânı da vermiştir. Bundan hareketle bu iki faaliyetle mücadele ve bunların önlenmesine ilişkin genel politikalarda aynı hukuki araçların kullanılması da haklılık kazanmıştır.

Terör örgütlerinin mali imkânlarındaki azalmanın örgüt üyelerinin moralini zayıflattığı, liderlik tartışmalarını artırdığı, örgütü daha görünür alanlarda faaliyet göstermeye zorladığı ve tasfiyeyi kolaylaştırdığı bilinen olgulardır.

Bu bölümde sizlere terörün maliyeti ile ilgili kısa bazı bilgiler sunmak istiyorum:

11 Eylül 2001 eyleminin doğrudan maliyeti 27,2 milyar dolar olarak hesaplanmıştır.

Türkiye'de terör de can kaybı, istatistiklere göre 30 binden fazla insan hayatını kaybetmiştir. Oysa Birinci ve İkinci İnönü savaşları, Kütahya-Eskişehir, Sakarya muharebeleri ve Büyük Taarruz'da toplam 9.161 şehit verilmiştir.

Yaklaşık 5 bin kişilik bir terör örgütünün, ülkenin kırsal bölgesinde veya komşu ülkede barınma, eğitim, giyinme, silah, iletişim ve mühimmat ihtiyacı yıllık 30 milyon dolar gerektirdiği bilim adamlarınca tahmin edilmektedir.

Terör örgütlerinin uyuşturucu üretimi, temini ve dağıtımında da aktif rol üstlendiği yetkililerce ifade edilmektedir ve bu kaçakçılık yoluyla ve uyuşturucu yoluyla elde edilen gelirle yıllık yaklaşık 400 milyon euroya yakın bir kaynak olduğu söylenmektedir.

Aynı şekilde terör örgütlerinin kullandığı diğer bir yöntem de insan kaçakçılığıdır. Bazı istatistik rakamlarına göre 1995-2000 yılları arasında Türkiye üzerinden Avrupa'ya yaklaşık 600 bin kişinin yasadışı yollarla kaçırıldığı ve para karşılığı kaçırıldığı söylenmektedir; çeşitli raporlarda belirtilmektedir.

Terör örgütleri sahtecilik şebekesi kurarak, bu konuda sahte belgelerle Avrupa'ya kaçak götürdükleri kişileri iş, barınma vaadiyle kandırmakta, örgüt yanlısı derneklere üye kaydetmekte, iş bulunca da bu örgütlere aidat adı altında para kaynağı aktarmaktadır.

Tabii, bunlar bu işlemleri yaparken medya ayağını da kullanmaktadırlar. Çeşitli dergi, televizyon gibi kanallar da kurabilmektedirler.

Bu anlattıklarımız terör gerçeğidir. Ancak bir de aynanın öteki yüzü vardır. O da terörle mücadelede finansman desteğini kesmek isterken uygulanan yöntem ve uygulamalardaki aksaklıklar ve yanlışlıklardır.

Tam olarak bilinmeyen veya şeffaf olmayan ölçütler ve kanıtlara dayanılarak alınan mal varlığını dondurma kararlarının etkileri ilgililer açısından çok yıkıcı olmaktadır.

Adil yargılanma ve şeffaflık ilkelerine dair endişeler, ciddi sayıdaki Birleşmiş Milletler üyesi ülkede ve yakın zamanlı davalarda, mahkeme kararlarında, görüşlerde ve yetkili makamlarca da dile getirilmiştir ve getirilmeye de devam edilmektedir.

Uluslararası arenada, aşırı uçlardaki gruplara yönelik terörizmin finansmanı ile ilgili deliller ve olaylar ile evrensel insan hakları ve ceza hukuku ilkeleri temelinde, uluslararası ve ulusal terörün finansmanı düzenlemelerinin uzun soluklu olması için temelden yeniden değerlendirmeye ve yapılandırmaya tabi tutulması çağrısı yapılmaktadır bugünlerde.

Örneğin, ABD’de listelerin oluşturulması sürecinde pek çok federal birim görevlendirilmektedir. Ancak bunların ne derece kesinlikle hareket ettikleri ve nasıl bir makul sebep standardı uygulayacakları konusunda resmî olarak tespit edilmiş hiçbir kriter bulunmamaktadır. Guatemala örneği bunlardan bazıları.

Bilgilerin eksik ya da yanlışlıklar içermesine çok sık rastlanmaktadır. Bu durum da hem finans sektörü hem de aynı kişilere yaptırım uygulamaya çağrılan diğer ülkeler bakımından uygulama ve uyumluluk konusunda güçlükler yaşanmaktadır.

Mal varlıklarının dondurulması konusunda hazırlanan listeleme yöntemi mahiyeti itibarıyla idari ve amaçları bakımından da önleyicidir. Bununla birlikte bu tedbirlere maruz kalan kişiler bakımından ortaya çıkan sonuçlar ağır suçlardan mahkûm olanlara kıyasla çoğunlukla daha yıkıcı olmaktadır.

Hâlen terörün finansmanının önlenmesi amacıyla yapılan uygulamalarda birçok ülkede ulusal mahkemelerde ve Avrupa Adalet Divanı önünde yargılamalarda adil yargılanma hakkı, şeffaflık ve yasal başvuru hakkıyla ilgili olarak ileri sürülen birçok itirazlar ve gelişmeler vardır.

Avrupa Birliği tarafından hazırlanan raporlarda çok sayıda vakanın özetine yer verilirken, ulusal düzeyde pek çok kritik konu hakkında ve terörün finansmanına ilişkin Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarının uygulanmasıyla ilgili kapsamlı eleştiriler de yer almaktadır.

ABD ve Macaristan’ın bu konuda hazırladığı ulusal raporların da geçmişte yapılan sayısız hata ve yetersiz delillere dayanılması, güvenliği güçlendirme konusundaki kolektif uğraşların meşruiyetini de zayıflatmış ve uluslararası toplumda haklı endişeler yarattığı dile getirilmiştir.

Belçika ve Romanya raporları bazı işlem ve vakaları genel hatlarıyla ortaya koymuştur. Romanya, bu konuya ciddi biçimde yaklaşmakta ve terörizmle mücadelede gözlemi ve bilimsel yöntemleri hesaba katmaktadır.

Medya genellikle mesnetsiz, ses getirme amaçlı ve taraflı hareket etmektedir. İstihbarat her zaman doğru yorumlanmamakta veya kanıtlarla desteklenmemektedir ve terörizmi finanse edenleri doğru biçimde belirlemeye çalışırken hatalara neden olunabilmektedir. Örneğin Macaristan, ancak vakanın temelsiz olduğu anlaşıldıktan sonra kendi vatandaşlarından birini bu kara listeden çıkarılabilmektedir.

Çoğu ülkede, özel soruşturma teknikleri, gizli izleme ya da gizli soruşturmacı görevlendirme tedbirleri düzenlenmektedir. Terörün finansmanının önlenmesine dair uygulama sonuçlarını gösteren bütün raporlarda, istisnai tedbirlerin uygulanması için önceden izin alınması ve bunun bir balık avlama gösterisine dönüşmemesi, özel hayatın gizliliğine ilişkin hakkın gereksiz ihlallere yol açılmaması için gerekli denetimin önemli olduğunun altı çizilmektedir.

Geçmişte yapılan hatalar, yeterli ya da her iki tarafça paylaşılabilen deliller olmaksızın başvurulmuş sert tedbirler, adil yargılanma hakkı ve şeffaflığa ilişkin sorunlar, ulusal ve uluslararası düzenlemelerin hükümet görevlileri tarafından ihlal edilmesi gibi vakalar, terörün ve terör örgütünün evrensel bir tanımının olmaması gerçeği ile birleştiğinde tamamen etkili ve düzgün bir uluslararası iş birliğinin gerçekleştirilmesini de oldukça zorlaştırmaktadır.

Terörün finansmanı konusuna yaklaşımlar tüm ülkelerde farklı olup, tutarsız ve asimetriktir. Usuller ve süreçler şeffaflık içermemektedir, kriterler belirsizdir, önleyici ve geçici tedbirlerin süresi devamlı uzatılmaktadır ve bunlara maruz kalanlar üzerinde de çok ağır etkiler yaratmaktadır, hatalar sürekli tekrarlanmaktadır ve kimin terörist olduğu, kiminse olmadığı konusundaki görüş ayrılıkları yakın bir gelecekte de çözüleceğe benzemektedir.

Bu konuda önemli bir husus da, terörle mücadele alanında imzalanmış uluslararası sözleşmeler, ülkelerle yapılan ikili ve çoklu anlaşmaları da kapsamaktadır. Bu durumda, bugüne kadar sadece Birleşmiş Milletlerin kararlarını uygulayan Türkiye, ikili anlaşma yaptığı ülkelerin taleplerini de karşılamak zorunda kalacaktır yani bu yasa çıktıktan sonra. Türkiye, terörist saymadığı HAMAS ve Çeçen direnişçiler gibi örgüt ve gruplar hakkında, daha önce terör konusunda anlaşma yaptığı ülkelerin talebi doğrultusunda işlem yapmak zorunda kalabilecektir.

Mavi Marmara örneği. Örneğin, ABD, insani yardım hareketi faaliyetlerinin engellenmesini istemesi hâlinde, Mavi Marmara Gemisi'nin Filistin'e gönderilmemesi dâhil, taleplerin karşılanması yükümlülüğü doğacaktır.

Bu genel açıklamalardan sonra, tasarıyla ilgili genel kanaatimi sunmak istiyorum: Hükümet, hazırladığı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ile mahkeme süreci

başlatmadan, bu suçu işlediğini düşündüğü vatandaşların mal varlığına el koymayı yasal hâle getirmek istemektedir.

Günümüzde iktidar tarafından, kendisine muhalif kesimler için kolayca sarf ettiği "terör" suçlaması nedeniyle yüzlerce kişinin, çoğu zaman dayanaksız bir şekilde hapislerde tutulduğu düşünüldüğünde, bu kanunun nasıl kullanılacağını tahmin etmek hiç de zor değildir. Mesnetsiz bir şekilde, 2 milletvekilimiz, hatta Türkiye Büyük Millet Meclisine seçilmiş 8 milletvekili uzun sürelerdir hapiste tutulmaktadır.

Bu tasarıyla, haklarında herhangi bir soruşturma başlamadan sadece polis ve istihbarat verilerine dayanarak, terör finansmanını sağladığını iddia ettiği kişi veya kişilere yedi buçuk yıldan on beş yıla kadar hapis cezası verilmesinin önü açılacaktır. Değerlendirme Komisyonu bir yıl içinde soruşturma başlatılmasa bile dondurma kararının devamına hükmedebilecektir.

Tasarıyla "Terörizmin finansmanının önlenmesi amacıyla fon sağlanması ve toplanması." gibi son derece muğlâk bir ifade ile yeni bir yasadışı türetilmektedir. Buna göre, terör örgütlerine veya teröristlere fon sağlayan veya toplayan kişi, fiili daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, beş yıldan on yıla kadar hapse mahkûm edilebilecektir.

Tasarıda, "Malvarlığının dondurulmasında bir kişi veya kurumun sağladığı fonun terör eylemlerinde kullanılacağını bilerek vermesi kriteri aranacak." denirken, sağlanan fonun suçun işlenmesinde kullanılmış olup olmaması önem taşımayacaktır. Söz konusu para kullanılmasa da bilerek para verdiği için fail cezalandırılacaktır. İktidar bu yolla, tamamen kendi belirlediği, hukuki hiçbir dayanağı olmayan gerekçelerle "suçlu" saydığı tüm kurum ve kişilerin mal varlığına el koyabilecektir.

Bu tasarıda, listeler belirlenirken hangi şüpheli isimlerin bu listelere konacağı ve suçsuz bulunanların nasıl çıkarılacağı da dâhil olmak üzere, birçok ciddi sorun vardır. Çoğu zaman listeden çıkarılma süreci belirsizdir. Zira, bu listelerdeki bir şüphelinin durumuna uygulanacak yargısal veya idari süreçler yasa dışıdır. Zaten çoğunlukla, cezai veya başka türlü bir isnat, kovuşturma veya aslında şüphelinin suçluluğu veya suçsuzluğunu adli anlamda ortaya koyan bir şey de yoktur.

Tasarıya göre, komisyon üyelerinin en az 5'inin oyuyla mal varlığının dondurulmasına, mal varlığının dondurulması kararının kaldırılmasına ya da yabancı ülkelerdeki mal varlığının dondurulması hususunda talepte bulunulmasına karar verebilecek, bunu yaparken de hukuki gerekçeye ihtiyaç duymayacaktır. Böyle bir tasarı ile idareye tanınan geniş yetkiler şantaj ve tehdit aracı olarak kullanılabilir. Bu yöntem kabul edilemez. Burada çok açık bir şekilde, yargının görev ve yetki alanına müdahale söz konusudur. Hukuk devletlerinde yapılması gerekenin, sözü edilen finansmanın kaynakları konusunda suç unsuru olanların idare tarafından raporlaştırılıp yargıya başvurulmasıdır. Yargının vereceği kararın sonucuna göre de uygulama yapılmasıdır.

Yabancı devletten teminat istenmesi konusu var. Tasarının 6'ncı maddesinin üçüncü fıkrasında "Yabancı devlet hükûmetinin mal varlığının dondurulmasına ilişkin taleplerinin yerine getirilebilmesi için ilgili devletten teminat talep edilir." diye bir cümle konmuştur. Alınacak teminat konusunda bir açıklık yoktur. Teminat ne şekilde, hangi usuller çerçevesinde istenecektir ve neleri içerecektir? Bu soruların, tasarıda cevabı yoktur.

"Değerlendirme Komisyonu, 4'üncü maddede tanımlanan suçu işlediği hususunda makul sebeplerin varlığına istinaden kişi, kuruluş veya organizasyonların tasarrufunda bulunan yabancı ülkelerdeki mal varlığının dondurulması hususunda talepte bulunulmasına karar verebilir." denmektedir 7'nci maddede. Buradaki makul sebepler nelerdir? Bu maddenin daha detaylı açıklanması gerekir. Makul sebep yerine "yasal deliller" denebilir mi? Aksi hâlde, keyfî uygulamalara fırsat yaratılmış olacaktır.

Tasarının 9'uncu maddesinin birinci fıkrasında değerlendirme komisyonunun kimlerden oluşacağı sayılmış ancak Gümrük Müsteşarlığı temsilcisinin bu komisyonda olmadığı görülmüştür. Özellikle terörün finansmanının gümrük kaçakçılığıyla yakından ilgili olduğu hepimizin malumudur. Komisyonda Gümrük Müsteşarlığının temsil edilmemesi önemli bir eksikliklerdir.

9'uncu maddenin 5'inci fıkrasında, değerlendirme komisyonunun başkan ve üyelerine her toplantı için ücret ödeneceği belirtilmektedir. Bu durum doğru değildir. Komisyonda görev alan kişiler devlet memuru olup, maaş almaktadırlar. Komisyon toplantıları için ayrıca bir ücret ödenmesi yersizdir. Buna en büyük örnek, mülki idare amirlerini gösterebiliriz. Mülki idare amirleri, görevleri ile ilgili olarak yaklaşık üç yüz komisyona başkanlık yapmaktadırlar ama hiçbirinde ücret almamaktadırlar. Ayrıca, her toplantı için ücret ödenmesi, kurulu teşvik edecek ve daha çok toplantı yapmayı sağlayacak, aceleyle de bir çok mesnetsiz kararların verilebilmesine sebep olunacaktır.

"Bu yasa tasarısı, uluslararası yükümlülüğümüzü yerine getirmek için hazırlandı." deniliyor. Peki, başta Amerika ve AB ülkeleri olmak üzere, diğer ülkelerden bize karşı tavırlar aynı olacak mıdır? Hiç sanmıyorum. Çünkü, gerek geçmişte gerekse günümüzde bir çok ülke bize karşı olan yükümlülüklerini yerine getirmemiştir. Terör örgütlerine açık veya kapalı finans sağlamışlardır. Bu durumda nasıl bir tavır alınacaktır? Taslakta olmasına rağmen, karşılıklılık esasına riayet edilecek midir? Bu konuda da tereddütlerimi belirtmek istiyorum.

Türkiye'de son yıllarda yapılan operasyonlar medyatik şovlara dönüşmüştür. Aynı şovların hükûmetin emrinde olan değerlendirme komisyonunca da yapılabileceği göz ardı edilerek... Tasarıya bu operasyonların şova dönüşmemesi için yayın yasağı getiren hükümler eklenmelidir. Aksi hâlde, ileride suçsuzluğu tespit edilecek kişi veya kuruluşların haksız yere yıpranıp büyük bir darbe alması ve telafisi imkânsız sonuçları doğmasına yol açabilecektir.

Değerlendirme komisyonu üyelerine, verebilecekleri haksız ve yanlış kararlardan dolayı ne gibi cezai müeyyide uygulanacaktır? Komisyon üyeleri dokunulmaz kişiler olarak mı görev yapacaklardır?

Değerlendirme komisyonu, hiçbir belgeye dayanmadan kasıtlı veya yanlış karar verir ise -ki zannetmiyorum- hadi verdi diyelim- komisyon üyelerine ne tür bir müeyyide uygulanacağı konusunda kanunda bir hüküm yoktur. Kanunsuz kararlarda komisyon üyeleri hakkında yürütülecek adli ve idari soruşturma şekli yine bu kanunda belirtilmelidir. Soruşturmanın hangi usule göre yapılacağı, yargılama kararını kimin vereceği bu kanunda mutlaka yer almalıdır.

Mahkemelerdeki bilirkişi olayını (bilirkişi rezaletini) hepimiz duyuyoruz, biliyoruz, işitiyoruz. Ülkemizde maalesef bir bilirkişi rezaleti yaşanmaktadır. Ancak, mahkemeler bilirkişilerin verdikleri karara büyük ölçüde uymaktadırlar yani kararları nerede ise bilirkişiler vermektedir. Büyük ihtimalle burada da değerlendirme komisyonunun kararları mahkemeleri bağlayıcı olacaktır. Mesnetsiz ve adil olmayan komisyon kararları çeşitli nedenlerle mahkemeden onay alabilecektir. Bu durum da telafisi imkânsız haksızlıklara yol açacaktır. Bu nedenle komisyon, kararlarını belgelere dayanarak vermelidir. Bu hususta tasarıda açık hükümler yer almalıdır.

Kanunun 11'inci maddesinde, alınan mal varlığının dondurulması ve kaldırılması kararlarının Resmî Gazete'de yayınlanacağı, bu şekilde kişilere tebliğ edilmiş sayılacağı belirtilmektedir. Günümüzde sınırlı sayıda kişilerin Resmî Gazeteyi takip ettiği düşünüldüğünde, bu tür önemli kararların kişinin resmî adresine tebliğ edilmesinin daha doğru olduğunu düşünmekteyim.

Yine aynı maddenin üçüncü fıkrasında, mal varlığının dondurulması kararının Resmî Gazete de yayınlandığı tarihten itibaren bir yıl içinde soruşturma başlatılmadığı takdirde ilgili karar kaldırılabilir, tırnak içinde söylüyorum, 'kaldırılabilir' cümlesi bulunmaktadır. Bu cümle, bu kelime muğlaktır. Bu cümle "Kaldırılır." şeklinde düzeltilmelidir. Bir yıl içinde dondurma kararı veriliyor, soruşturma başlatılmıyor. Ne zaman da kaldırılacağı yasada açık değil. On sene de sürdürülebilir. "Kaldırılabilir." kelimesi bence çok muğlak ve yanlış bir kelimedir. Bu cümle "kaldırılır." şeklinde düzeltilmelidir, komisyonun takdirine bırakılmamalıdır. Aksi hâlde, keyfî cezalandırmaya dönüşebilir.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Dinçer, teşekkür ediyorum.

Sayın Işık' ta sıra.

Şimdi, esas hakkında başka söz talebi, burada... Yani, eğer, bir fazla olacaksa, ona göre bir süre koymak durumundayım.

Süreyi nasıl yapalım arkadaşlar? Evet, on dakika iyi midir üyeler için? Hadi, bir konsensüs sağlayalım bakalım. Ne öneriyorsunuz?

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – On dakika uygundur.

BAŞKAN – Peki, bu seferlik on dakika başlayacağız, yalnız bağlayıcılığı yoktur, onu söylüyorum, diğerlerine örnek olmamak üzere, bu ihtiyaca göre. Peki, on dakikayla şimdi sürdürmeye çalışalım.

ALPASLAN KAVAKLIOĞLU (Niğde) – Ama haksızlık oldu Sayın Başkan.

ALİ TURAN (Sivas) – On dakika olursa sabah beş olur, on dakika çok.

BAŞKAN – Hayır, tümü üzerinde on dakika olacak. Maddelere geçince on dakika olmayacak tabii ki.

Sayın Işık, buyurun efendim.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Değerli Başkan, değerli milletvekilleri, kurum ve kuruluşların değerli bürokratları ve değerli basın mensupları; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri; demokrasi eşitlik ve özgürlüktür. Bunu hepimiz biliyoruz. Özellikle yargı önünde eşit olmaktır. Özgürlüklerin ve azınlık haklarının güvence altına alınmasıdır. Demokrasinin iyi işleyebilmesi için ilk şart, kuvvetler ayrılığı ilkesinin kesinlikle gözetilmesidir. Yasama, yürütme ve yargı kesinlikle kendi işini yapmalı ve bağımsız olmalıdır.

Terörle mücadelede insan haklarına, hukukun üstünlüğüne ve gerektiğinde uluslararası insani hukuka saygının yalnızca mümkün değil, aynı zamanda mutlak suretle gerekli olduğunu bilmemiz ve kabul etmemiz, bunu hayata geçirmemiz gerekir.

Devletin terörle mücadele konusunda aldığı tüm tedbirler her türlü keyfiyetten uzak olmalı, ayrımcılığa kesinlikle yol vermemeli. İnsan hakları ve hukukun üstünlüğünü gözetilen tedbirlerin alınmış olması gerekir. Tabii, bunların uygun bir şekilde de denetlenmesi gerekir, bağımsız bir makam gözetiminde olması gerekir. Hükûmetin bu duruma, kesinlikle, ileriki zamanlarda şantaj ve tehdit olarak kullanmaması gerekir. Oysaki şu anki uygulamalarda birçok konuda böyle uygulamalar, özellikle telefon dinlemelerinden olsun, diğer elde edilen kayıtlardan, şahit olup, görüyoruz.

Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay ve Sayıştayın ülkemizde her bakımdan ayakta kalması gerekirken, temel kurumların ülkenin geleceği için ayakta durması gerekirken, Hükûmetin ve iktidarın emir ve komutası altında olduğunu görmekteyiz.

Bu amaçla yapılan değişiklikler ortada iken, bunun toplumda doğal bir şey olarak görülmesi ve toplumun bunlara hiç ses çıkarmaması, yüce Meclisteki vekillerimizin de aynı şekilde kabullenmeleri, tabii, bizim için anlaşılması zor durumlar meydana getirmektedir.

İktidarın kuvvetler ayrımını destekliyor görünürken, sanki kuvvetler birliği oluşturmaya çalıştığı gibi bir izlenim vermektedir. “Demokrasi ve özgürlükler alanında genişletme yapıyorum.” derken daraltmalar meydana geldiğini görmekteyiz. “Yeni bir anayasa yapalım.” diye yola çıkmışken böyle bir tasarının gündeme gelmesi yeni anayasanın da ruhuna ters düşmektedir.

Cumhuriyet Halk Partisi, terörün finansmanı konusunda, kesinlikle gerekli şeylerin yapılmasını düşünmektedir ancak bunları yaparken yasama organının bu kadar baypas edildiği, ülkenin kanun hükmünde kararnamelerle yönetildiği süreçte, yeni kurulacak kurumla birlikte adaletin, özellikle yargının dışlanması ve tek bir kurumun karar vermesi bizi şüphelere itmektedir, kurumun kendini yasama yerine koymasını normal olarak görmemektedir. Normal olması gereken şey, kolluk kuvvetlerinin tespit ettiği bu bildirimleri yargıya vermeleri ve yargının, bağımsız yargının özellikle, bu konuda karar vermesidir. İdari bir iş olan tespitlerin veya bir komisyonca bağlanan tespitlerin, yargının yerine kendini koyarak karar vermesi ve özellikle yüce Meclisin dışlanması ve Komisyonumuzdaki siz çok kıymetli, değerli vekillerin, özellikle valilikten, savcılıktan, kaymakamlıktan gelen kişilerin, büyüklerimizin, devletin işleyişinin nasıl olduğunu bildiklerini çok iyi bildiğimiz için, bu konuda gelen bu yasanın ileride toplumumuz için tehlikeli sonuçlar doğuracağını düşünüyorum. Bu konuda, parti politikası olarak değil de ülkemizin geleceği için karar verilmesi konusunda, vicdanlarımızın da rahat etmesi için karar verilmesi gerektiğini düşünüyorum, hepinize saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Işık, teşekkür ederim.

Sayın Havutça, buyurun.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, çok değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli basın mensupları; ben de Cumhuriyet Halk Partisi Balıkesir Milletvekili olarak hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Tabii ki, bu yasanın ülkemizde terörün ve suçluluğun önlenmesi anlamında, ülkemizin her türlü tedbir alması çok olağandır ve olması gereken bir durumdur. Gerçekten de ülkemizde, terörle mücadelede, suç ve suçlulukla mücadelede uluslararası hukukun ve iç hukukumuzun buna yönelik, insan yaşamını ve özgürlüğünü güvenceye alacak tarzda düzenlenmesi kaçınılmazdır. Bu çerçevede, ülkemizin, uluslararası, terörün önlenmesiyle ilgili, mal varlığına el konulmasıyla ilgili birtakım tedbirler alması kaçınılmazdır. Ancak, ceza hukukunda suç ve suçlulukla mücadelede temel kriter, bireylerin temel hak ve özgürlüklerinin güvence altına alınmasıdır. Buradan baktığımızda, ben bir hukukçu olarak, kanun tasarısının maddelerini tek tek değerlendirdiğimizde, gördüğümüz endişeleri şöyle ifade edebiliriz: Evet, bu yasa gereklidir ancak bireyin temel hak ve özgürlüklerinin, işte, şu anda, Ergenekon davasında olan ve geçici bir tedbir olarak Ceza Kanunu'nda düzenlenmiş olan tutukluluk müessesesinin, nasıl bireylerin temel hak ve özgürlüklerini gasbettiğini ve artık bir mahkûmiyete dönüştüğünün çok somut bir göstergesi olan ve sayın milletvekillerimizin şu anda tutuklu bulunduğu ve hatta bir tanesinin içeride bininci günü yaşadığı gerçeğini de gördüğümüzde, bu konuda da, mal varlığına el koymanın da bir cezaya dönüşmemesi için adaletin hassas terazisini çok iyi ölçmemiz gerekmektedir.

Bu bağlamda, tasarıyla ilgili, kamuoyunda, “Yargı kararı olmaksızın mal varlığının dondurulacağı, idari bir komisyona yargısal yetki tanındığı, el koyma kararının idare tarafından verileceği, tehdit ve şantaj aracı olarak kullanılacağı.” gibi birçok eleştiri yapılmaktadır. Kişisel olarak, uluslararası bir mevzuata uyulmasının doğru olacağını düşünmekle birlikte, Türkiye'deki malvarlığının dondurulmasının nasıl yapılacağı hususunun yasada açıkça yer almaması eleştirilerinin haklı çıkaracağı kanaatindeyim.

Tasarıyla ilga edilecek olan 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 8'inci maddesinde, terörün finansmanı suçunun tanımı yapılmış ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun'un 17'nci maddesinde de el koyma usul ve esasları belirlenirken, işlemin 5271 sayılı Kanun'un 128'inci maddesi hükümlerine göre yapılacağı belirtilmiştir. Hâlen bu kanun çerçevesinde malvarlığına el koyma işlemi yapılmaktadır.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 128'inci maddesinde taşınmazlara, hak ve alacaklara el koymanın esas ve usulleri detaylı bir şekilde açıklanmıştır. Kanun'un 128'inci maddesinin 9'uncu fıkrasında "Bu madde hükümlerine göre, el koymaya ancak hâkim karar verebilir." demek suretiyle konu tamamen yargı kararına bırakılmıştır.

Tasarının 7'nci maddesinde, yabancı ülkelere yapılacak malvarlığının dondurulması taleplerinin nasıl yapılacağı düzenlenmiştir. Aynı madde içinde "Türkiye'de bulunan malvarlığıyla ilgili olarak, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun el koymaya ilişkin hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili, Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulur" demek suretiyle konu muğlak bir şekilde geçirilmiştir.

Aslında yukarıda belirttiğim gibi, tasarıda malvarlığının dondurulmasıyla ilgili dört ayrı uygulama mevcuttur. Bunlar:

- 1) Yaptırımlar Komitesi Kararları doğrultusunda yapılacaktır,
- 2) Yabancı devletlerin talepleri üzerine yapılacaktır,
- 3) Yabancı ülkelere yapılacak talepler,
- 4) Türkiye'de bulunan malvarlığıyla ilgili yapılacaklar.

Bu durumda açıklanmaya muhtaç hususlar şunlardır: “Türkiye'de bulunan malvarlığı” derken, hem Türkiye'de hem de yabancı devlette malvarlığı bulunan kişiler mi kastedilmektedir? Buna ilişkin bir açıklama tasarıda yer almamaktadır.

Türkiye'de terörün finansmanı suçunu işleyen ve sadece Türkiye'de malvarlığı bulunan bir kişi veya kurum hakkında malvarlığına el koyma işlemi bu yasa hükümlerine göre mi yapılacaktır? Yoksa, hâlen yürürlükte bulunan ve demin saydığım Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkındaki Kanun hükümlerine göre mi yapılacaktır? Bu konunun da mutlak surette açıklanması gerekmektedir.

Tasarıyla uyum sağlanmaya çalışılan uluslararası sözleşmenin 3'üncü maddesinde "İş bu sözleşme suçun tek bir ülke dâhilinde işlenmesi, suçun failinin bir devletin vatandaşı olması ve bu devletin topraklarında bulunması hallerinde uygulanmayacaktır." demek suretiyle konu ilgili konunun, o devletin iç hukukuna bırakıldığını ifade etmektedir. Bu gibi durumlarda, mal varlığının dondurulması işlemleri bu yasa hükümlerine göre mi yapılacaktır? Bu da açıklanmayan bir durumdur.

Türkiye'de terörizmin finansmanı suçunu işlediği iddia edilen ve sadece Türkiye'de mal varlığı bulunan bir kişi, bu kişi hakkında mal varlığının dondurulmasına karar almak gerekirse hangi yasa hükmü uygulanacaktır? Bu durum da muğlaktır.

3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında terör suçu kabul edilen fiillerin bu kanun kapsamına girdiği belirtildiğinden, 3713 sayılı Yasa'yla ilgili yapılan soruşturmalarda mal varlığına el koyma işlemleri nasıl yapılacaktır?

Tasarının 6'ncı maddesinde yabancı devletlerce yapılan talepler düzenlenmiştir. Bu maddede yargı kararından bahsedilmemektedir. Ancak gelişmiş demokrasilerde bu tarz bir işlemin mutlaka yargı kararıyla yapılacağı herkes tarafından bilinen bir gerçektir ve bunlar incelendiği takdirde, talepte bulunan yabancı devletin, ancak bir yargı kararı üzerine böyle bir talepte bulunduğu görülecektir. Oysa tasarının 7'nci maddesinde söz konusu olan, Türkiye'nin yabancı ülkelere yapacağı taleplerde herhangi bir yargı kararı aranmamakta, bu talebe ilişkin yetki tamamen idareye bırakılmaktadır. Bu da kamuoyundaki endişeleri haklı çıkarmaktadır.

Yine, tasarının 6'ncı ve 7'nci maddelerindeki uygulamalarda –demin değerli meslektaşımızın ifade ettiği gibi- karara karşı yapılacak olan başvuruların nereye yapılacağına dair bir hükmün de bulunmaması yasa da ciddi bir eksiklik olarak bulunmaktadır.

Sonuç olarak, öneri olarak, tüm bu tereddütlerin aşılması amacıyla tasarının yeniden düzenlenmesi zaruridir. Bu nedenle, demin bahsedilen ve Türkiye'de ağır insan hakları ihlallerinin yaşandığı ve Türkiye'nin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde ağır tazminatlar ödediği gerçeği göz önüne alındığında, yeni mağduriyetlerin, bu hâliyle yasallaşması durumunda, çok açık bir şekilde, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine, Mahkeme kararlarına aykırı ve vatandaşlarımızın yeniden mağduriyetine, keyfiyetine, siyasi iradelere açık bir şekilde yeni mağduriyetler yaratacağı hiç şüphesizdir.

O nedenle, İçişleri Komisyonu tali bir komisyon olmasına rağmen, Adalet Komisyonunda da bu şerhlerimizin ifade edilerek, vatandaşlarımızın ve bireylerimizin temel hak ve özgürlüklerinin güvence altına alınması gereğini burada mutlaka ifade etmek isterim.

Teşekkür ediyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Havutça, teşekkür ediyorum.

Sayın Sakık, buyurunuz efendim.

SIRRI SAKIK (Muş) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepinize selam, saygı.

Tabii gönül isterdi ki, bugün özgürlüklerle ilgili burada bir tartışma ve konuşma olsun. Aslında yasanın adı belli, çok net. Biz, ülkemizi de tanıyoruz. Geçmişten bugüne kadar, buna benzer, nasıl yasaların çıktığını da biliyoruz. Çözemediğimiz bir sorun için, cumhuriyetin kuruluşundan bugüne kadar yasalar çıkarıyoruz. Olağanüstü hâl uygulamaları, sıkıyönetimler, istiklal mahkemeleri, bir bütün olarak, terörle mücadele yasaları, hepsi çıktı ama sorunumuzu çözmedi. Şimdi, son günlerde yapılan operasyonlarda görüyoruz, yani yasal görevlerini yerine getiren insanların başına geldiklerine hep birlikte tanıklık ettik. Son, mesela, avukatlarla ilgili, 40 tane avukat, sadece İmralı’da görüşme yaptı diye, bunlar, apar topar alınıp, tutuklandılar ve bu yasaların verdiği bir yetkiyle İmralı’ya gittiler. Oysaki iddia o kadar açık ve net ki, oradan dağa bir mesaj götürdüklerine dair.

Şimdi, ben buradan sormak istiyorum: Avukatlar İmralı’dan daha Gemlik’e gelmeden Adalet Bakanlığının, İçişleri Bakanlığının, MİT’in, Genelkurmayın, Başbakanlığın, Cumhurbaşkanlığının, hemen masasına notlar düşerken, eğer burada bir savaş kararı, eğer burada ölümler, ölümle ilgili kararlar veriliyorsa ve bu ülkeyi yönetenler, dört yıl, beş yıl buna seyirci kalmışlarsa, bu yöneticilerin de, bugün, avukatlar gibi yargılanması gerekir. Çünkü, Terörle Mücadele Yasası’ndan özel savcılarının nasıl bir uygulama içerisinde olduğunu biliyoruz. İşte bu yasalar da buna benzer yasalardır. Adı açık, net yani bu Kürtlerle ilgili bir yasadır, muhaliflerle ilgili bir yasadır çünkü bu yasa, geçmişten bugüne kadar uygulandı. Bu yasa, diğer bir adıyla, Varlık Yasası’nın başka bir versiyonudur. Yani, nasıl ki bütün kimlikleri Türkleştiren bir 1924 Anayasası, 1921’de cumhuriyet kurulurken Mustafa Kemal, “Bu ülke Kürtlerin, Türklerin anayurdudur.” dedi ve 1924’ten sonra başlayan tek kimlik, herkesi Türkleştiren ve 1942’lerde de başlayan varlık vergisiyle yani bütün sermayeyi, gayrimüslimlerin malını mülkünü millileştiren bir yasaydı. Bugün ne yazık ki yaşadığımız sorun budur. Açık net adını koymalıyız, size muhalif olan herkesi susturmaya çalışıyorsunuz. Yani bir taraftan Silivri, bir taraftan Diyarbakır’daki KCK davaları muhalifleri susturmaya çalışıyorsunuz ve burada sermayeyi bir başka alanlara kaydırmaya çalışıyorsunuz, kaydırsanız da bu sorun bu boyutuyla çözülüyor. Yani 5 Ağustos 1942’de mesela Başbakan Saraçoğlu okuduğu Hükûmet Programında: “Biz Türk’üz, Türkçüyüz ve daima Türkçü kalacağız.” diyor ve ondan sonra bu varlık vergisi ve orada yaşanan acılara hep birlikte tanıklık ettik. Bu yetmedi, aslında 1915 de buna benzer bir olaydır. Onun ötesinde 6-7 Eylül olayları da bunun bir göstergesidir ve ben bir anımı sizlerle paylaşmak istiyorum. Yıl 1994, biz Parlamentodayız. Kararlar verildi. Kararları veren yargı veyahut da komisyonlarımız değildi ama bizim Parlamentodan atılmamız gerektiği, bunu da yapan silahlı kuvvetlerdi ve bir komisyon oluştu, böyle büyük bir komisyon. Komisyonda ifadelerimiz alınıyordu ne yaptığımıza dair, sadece benim ön sayfada bir ismim vardı ama ilahlar emretmişti, o dönemin komisyon üyeleri “Hayır, kaldırılmasına

gerek yok.” demişlerdi ve eski adalet bakanlarından, Saadet Partisinden bir arkadaşımız -Allah rahmet etsin, adını unuttum- çıkarak ağıladı, “Bu bir zulümdür.” dedi. Burada halkın iradesi yoktur ama ilahlar emretmişti, bizi Parlamentodan attılar. Benim hesabımla ilgili hiçbir suç yoktu ortada, banka hesaplarıma el koydular. Şimdi, burada da şunun için söylüyorum: Bir iki itirafçı çıkıp bunu söyleyebilir, bir iş adamına gidebilir yani dönemin Çatlılarını ve İbrahim Şahinlerini, Yeşillerini hepimiz hatırlarız, nasıl finanslar oluşturduğunu, nasıl iş adamlarını kaçırp öldürdüklerini biliriz, 1, 2 itirafçı çıkar, bu konuda beyanlar da verir ve o dönem bizimle ilgili “Bizim tutuklanmamıza gerek yok.” diyen başsavcı ve 4 tane savcı iki gün sonra tutuklanmamızı istediler ve 125’ten dolayı yargılanıyorum. Suç bulamıyorlar, bankadaki hesaplarımla ilgili itirafçılar devrede. Helikopterlerle savcılar gidiyor bölgeye, itirafçılardan bu paranın PKK’ye ait olduğunu kanıtlamak adına. Ama yani o mızrak çuvala sığmıyor, getiriyorlar itirafçıları tezle çürütüyoruz. Çünkü göremedikleri bir şey var, yıllar önce bir başka bankadan Medisin bankasına transfer etmişim. Yani bu kadar rezil şeyler yaşandı, bugün de aynı şeyler yaşanabilir. Ben kardeşlik adına söylüyorum, bir arada yaşama adını söylüyorum. Bu sorunlar, bu yasalar kandan kanunlardır, kandan kanunlar bu sorunları çözmez. Burada hukuk yoktur, burada vicdan yoktur, burada diğerlerini ötekileştirme vardır. Eğer gerçekten sorunun çözümüyle ilgili samimiyseniz ve sürekli de bunu söylüyorsunuz, özellikle iktidar partisi sorunun çözümüyle ilgili müzakereler yaptınız. Müzakereleri bıraktığınız yerden başlamalısınız. Eğer başlarsanız bu sorunun çözümüyle ilgili yol alabilirsiniz, yoksa bunun ötesinde... Bakın, öğrenciler ne yaptılar? Ödeyemedikleri su, aidat borçlarını bir başka yerden ödedikleri için her biri beş yıl, on yıl arası cezaya mahkûm oldular, örgüt üyeliği, bu kadar basit. Yani Sinan Aygün keşke burada olsaydı. Sinan Aygün paralı biri, Ergenekon’dan yargılanıyor. Çok rahatlıkla bir iki tane şey bulunur, mal varlığını dondurabiliriz. Şimdi, bu, sorunu çözer mi? Yani burada hakkaniyet ve adalet yoktur.

Sayın Başkan, bakın, dünyada 35 bin civarında terör suçundan mahkûm olan veyahut da yargılanan insan var ama 13 bini bizim ülkemizde. Bizim bunları çözmemiz gerekirken yeniden yani yeniden Aşkaleler yaratıyoruz. Bu yasada bir tek olmayan Aşkale ve yerinin belirlenmesidir. Yani gerisi günahdır, gerisi yazıktır bu ülkede yani buradan bir çözüm çıkmaz, buradan kardeşlik çıkmaz, buradan... Yani yeniden toplumsal dokularımızla oynayacak bir yasadır ve birçok insanı mağdur edecek yasalardır ve ben size açıkça söylüyorum, bölgede bulunan bütün iş adamları, evet, feryat ediyorlar: “Bizim bu konuda bir güvencemiz yoktur, mal varlığımızla ilgili ciddi endişelerimiz ve kuşkularımız vardır.” Ben de onlar adına bunu söylüyorum.

Ben tekrar herkesin daha vicdanlı, daha ahlaklı ve hukukun, huzurun ülkesini birlikte yaratacak yasaların buradan geçmesi gerektiğini düşünüyorum, hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Sakık, teşekkür ediyorum.

Sayın Hasan Hüseyin Türkoğlu, buyurun.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, bürokrasimizin saygıdeğer mensupları, üniversitelerimizin değerli aydın elemanları ve saygıdeğer basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle ifade etmem gerekir ki, böyle bir düzenlemenin yirmi yedi yıldır terörden mustarip bir ülkede şimdi gündeme gelmesini üzüntüyle karşıladığımı ifade etmem gerekir. 15 Ağustos 1984 tarihinde başlayan hain terör saldırıları geçen yirmi yedi yılı aşan süre içerisinde 40 binden fazla vatan evladının hayatına mal olmuş, 300 milyar dolar civarında bir maliyete sebep olduğu ifade edilen ama aynı zamanda kaybolan huzur, barış ve esenlik ortamı da bu işin cabası olmuştur. Evinden, yurdundan göç etmek zorunda kalan insanlar ve bu göçün ortaya çıkardığı şişkin şehirler, asayiş olayları ve diğer sorunlarla muhatap olmuşuz. Görünen o ki aklımız şimdi başımıza gelmiş ya da bu tasarı şimdi aklımıza gelmiş. Bu noktada, dokuz yıldan beri iktidarda bulunan AKP'nin bu tasarımı niçin bu kadar geciktirdiğini de anlamış değilim. Onu özellikle ifade etmem gerekiyor.

Terör yirmi yedi yılı aşan bir süredir var ve bu sürenin üçte 1'den fazlası AKP İktidarıyla geçmiştir. Dokuz yılı aşan bir süredir devleti tek başına ve yüksek oranlı bir iktidar gücüyle yöneten AKP, 58'inci, 59'uncu ve 61'inci Hükûmet programlarında terörle mücadelede yer vermemiştir. 60'ıncı Hükûmet Programında ise terörle mücadelede bir parça yer veren Hükûmet, muhtemeldir ki terör örgütüyle yapmış olduğu Oslo müzakereleri gibi temaslara güvenerek terörle mücadelede programında yer vermemiştir. Şimdi de terörün Allah'ı, dini, imanı ve sözü olmadığını keşfeden, öğrenen usta iktidar bu tasarımı gündemimize taşımıştır, hayırlı olsun.

Biz bu tasarımı görüşürken terör örgütü, insan kaçakçılığına, uyuşturucu kaçakçılığına, korsan kitap, korsan CD çoğaltmaya, kaçak sigara ve çay satmaya devam etmektedir. Tasarının Komisyonumuzda görüşülürken tali komisyon bile olursa değerlendirmelerimizin ve önerilerimizin dikkate alınması uygun olacaktır. “Tasarının nokta ve virgülüne dokundurtmam.” şeklinde jakoben bir anlayışla tartışacaksa boşuna nefesimizi tüketmeyelim. Mevcut tasarıda uzman olduğunu söyleyen bürokrat ile komisyon ve Genel Kurulda çoğunluğu elde tutan iktidar partisi, böylesine önemli ve millî bir meselede iyi niyetli ve tecrübeye dayanan değerlendirmelerimizi muhakkak dikkate almalıdır, aksi takdirde yanlış bir iş yapmış olma ihtimalimiz artar ve bugün yaptığımız yanlış yarın düzeltmek için tekrar bir araya gelmek zorunda kalabiliriz. Bu iki zaman arasında milletin ve devletin uğrayacağı zarar da işin cabası olacaktır.

Tasarının değişmesinin uygun olacağını düşündüğümüz maddelerine ilişkin önerilerimizi maddelerin sırası geldikçe Komisyonun takdirine sunacağız. Ancak bir şeyi de ifade etmem gerekir ki Türkiye Büyük Millet Meclisinin Genel Kurulu da, komisyonları da hangi kanun ve tasarı olursa olsun, hangi teklif ya da tasarı olursa olsun hukuk zemininde çalışırlar, asla kana dayanarak karar

almazlar, çıkardıkları metinler de Türk milletinin geleceğine yönelik hukuki metinlerdir, doğru ve gerçek metinlerdir.

Bu duygu ve düşüncelerle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu, çok teşekkür ediyorum.

Tasarının tümü üzerindeki son söz Sayın Ali Serindağ’a aittir.

Sayın Serindağ, buyurun efendim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Terörizmin Finansmanının Önlenmesine Dair Uluslararası Sözleşme 1999 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda kabul edilmiş, 2000 yılında imzaya açılmış, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti de 2001 yılında imzalamış yani tam on yıldır, on yıldır bu sözleşme Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti tarafından imzalanmış, Hükûmet de iktidarının 10’uncu yılında bunu gündeme getirmiş. Hâlbuki ülkemiz terörizmden, terörden çok çekti. Terörün önlenmesine yönelik düzenlenmeler yapılırken böyle bir düzenlemenin faydalı olacağı düşünülüyordu idi ise bu tasarının çoktan gelmiş olması lazımdı. Yani biz uluslararası bir sözleşmeyi imzalıyoruz, o sözleşmede öngörülen düzenlemeleri on yıl sonra yapıyoruz. Buna ben özellikle dikkati çekmek istedim, siyasal iktidarın terörizme ve teröre bakış açısını takdirlerinize sunmak istedim.

Tasarı neyi öngörüyor, daha doğrusu uluslararası sözleşme? Sözleşme, taraf devletlerde terörizmin finansmanının engellenmesini, terörizme mali destek sağlanmasının suç hâline getirilmesini ve bu suçun ağır cezalara tabi tutulması için gerekli önlemlerin alınmasını ve taraf devletler arasında iş birliğinin sağlanmasını amaçlamaktadır. Gerçekten terörün önlenmesinde uluslararası iş birliği önemlidir, önem arz etmektedir. Bu konuda tüm devletlerin üzerine düşeni yapmaları lazım diye düşünüyoruz.

Tasarı ne yapıyor? Tasarı, terörizm gibi tanımında dahi evrensel bir uzlaşının olmadığı her ülkenin ulusal hedef ve çıkarlarına, kişilerin ise öz geçmişleri, konum ve inançlarına göre subjektif değerlendirmeler yaptıkları son derece kaypak ve gri bir zeminde yer alan olayları ve gelişmeleri düzenlemeyi amaçlamaktadır.

Tasarı maddeleri incelendiğinde her türlü yoruma açık ve kesin hükümler içermeyen bir dille kaleme alındığı açıkça görülecektir. Tasarıda terör suçu ve terör örgütü konusunda herhangi bir tanımında bulunulmamış, sadece 3713 sayılı Terörle Mücadele Yasası’ndaki tanımlamalara atıf yapmakla yetinilmiştir. Bu durumda, tasarı yasalaştığı takdirde hangi faaliyetin, hangi faaliyetlerin terör faaliyeti, hangi organizasyonların terör örgütü olduğu sorununun yanıtı MASAK personeli ve mal varlığının dondurulması Değerlendirme Komisyonuna bırakılmış olacaktır. Bu tür mahzurların giderilmesi ve MASAK personelinin ya da kurumsal olarak MASAK’ın yanlış terör ve terör örgütü tanım ve yorumlamalarından kaynaklanacak önemli mülkiyet hakkı ihlallerine karşı tedbir alınmasının

yolu idarenin yargısal denetiminin mutlaka tasarıya bir şekilde konması gerekmektedir. Bu nedenle, biz -demin Sayın Havutça'nın da belirttiği gibi- tasarının yeniden ele alınmasını, eksikliklerin giderilmesini ve bu şekilde Komisyonun ve diğer mercilerin gündemine gelmesinin uygun olacağını düşünüyor ve teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Serindağ, çok teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlarım, bu suretle tasarının tümü üzerinde gerek Komisyon üyelerimizin gerekse Komisyon dışından katılan değerli milletvekillerimizin görüşlerini almış olduk.

Ben maddelere geçmeden önce Hükûmet Temsilcimizin baştan beri dile getirilen görüşlerle ilgili olarak varsa bir değerlendirmesini alacağım, daha sonra da varsa diğer görüşleri ekleyip tasarının maddelerine geçeceğim.

HÜKÛMET TEMSİLCİSİ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, isterseniz maddelere geçmeyecekseniz, daha söz verecekseniz hepsine birden mi cevap verelim, yoksa...

BAŞKAN – Ben tümü üzerinde dile getirilen görüşlerle ilgili varsa birkaç şeyiniz onu alacağım.

HÜKÛMET TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, geçen hafta da benzer konular dile getirilmişti, bugün de aynı konular üzerinde genel itibarıyla değinildi. Bizim hazırladığımız cevaplarımız vardı. Eğer uygun görürseniz ben kısaca açıklamaya çalışayım.

Kendisi şu anda burada bulunmamakla birlikte esas itibarıyla İstanbul Milletvekili Sayın Sırrı Süreyya Önder Bey dile getirmişti ama bugün başka sayın üyelerimiz de gündeme getirdi. “Terörizmin finansmanı” ifadesinin doğru olmadığı “terörün finansmanı veya teröristin finansmanı” ifadesinin doğru olacağına ilişkin bir eleştiri vardı. Bu konuda cevabımızı şu şekilde özetleyebilirim: Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nin, bu sözleşmeyi uygun bulmaya ilişkin kanun metninde “Terörizmin Finansmanının Önlenmesine Dair Uluslararası Sözleşme” ibaresi kullanılmaktadır. Bu kanun metniyle uyumlu bir ifade kullanılmıştır. Ayrıca “terörizm” ifadesi konuyla ilgili diğer uluslararası belgelerde ve doktrinde de kabul gören bir tercihtir, o nedenle bu şekilde kullanılmıştır.

Yine ikinci soru olarak ve bugün de tekrar en başta Sayın Celal Dinçer Bey dile getirdi ama geçen hafta Sayın Sırrı Süreyya Önder Bey dile getirmişti. “Tasarının 4'üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ‘Ceza verilebilmesi için fonun bir suçun işlenmesinde kullanılmış olması şartı aranmaz.’ şeklindeki hüküm illiyet bağı aranmadığından ceza hukuku ilkelerine uygun değildir.” şeklinde bir eleştiri var. Suçun unsurlarının düzenlendiği 4'üncü maddeye göre bir kişinin terörizmin finansmanı suçunu işleyebilmesi için fon sağlarken sağladığı bu fonun tümüyle veya kısmen terör eylemlerinde kullanılacağını bilerek verilmesi gerekmektedir, bunda şüphe yoktur. Yani burada, kişinin kasten terör örgütlerine veya teröristlere fon sağlayarak yardımda bulunma eylemi

cezalandırılmaktadır. Fon sağlanan kişinin terör örgütü veya terörist olduğu bilinmeden yardım yapılması hâlinde, suçun manevî unsuru bulunmadığından tasarının 4'üncü maddesinde tanımlanan suç oluşmayacaktır. Öte yandan, Türk Ceza Kanunu'nun 220'nci maddesinin yedinci fıkrasında da terör örgütüne bilerek ve isteyerek yardım eden kişinin örgüt üyesi gibi cezalandırılacağı düzenlenmiştir. Bu kişilere ceza verilebilmesi için yapılan yardımın örgüt tarafından kullanılıp kullanılmamasının bir önemi bulunmamaktadır, TCK 220. Fonun kullanılmış olma şartının aranmayacağına ilişkin ibare Sözleşmenin 2'nci maddesinin üçüncü fıkrasında aynen geçtiğinden – BM Sözleşmesinin- sözleşme hükümlerinin karşılanması amacıyla bu ibare kullanılmıştır.

Yine geçen hafta Sayın Sırrı Süreyya Önder dile getirmiş ve bu hafta da yine değinilmiş, Sayın Sakık da gündeme getirdi. Tasarının 4'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında kamu nüfuzunun kötüye kullanılması hâlinde cezanın artırılacağı yönünde özellikle BDPLi belediyeler amaçlanarak hazırlandığı yönünde bir eleştiri vardır tasarıyla ilgili olarak. Malumunuz, Terörle Mücadele Kanunu'nun 8/A maddesinde terörün finansmanı suçunun kamu görevinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle işlenmesi hâlinde yarı oranında artırım nedeni olarak düzenlenmiştir. Yapılan düzenleme Terörle Mücadele Kanunu'nun mevcut düzenlemesine de uyumludur. Öte yandan, Türk Ceza Kanunu'nun 137, 205, 281, 282, 283, 284'üncü maddelerinde de kamu görevlisi tarafından ve görevin verdiği yetkiyi kötüye kullanmak suretiyle işlenmesi durumu bir artırım nedeni sayılmıştır. Bu düzenlemeler göstermektedir ki bazı suçların kamu görevlisi tarafından işlenmesi kanun koyucu tarafından öteden beri bir artırım nedeni olarak kabul edilmektedir.

Yine bugün sıkça dile getirilen, geçen hafta da hem Sayın Sırrı Süreyya Önder Bey'in, diğer milletvekillerimizin dile getirdiği bir husus: Bürokratlar eliyle özellikle BDPLi belediyeleri ve muhalefeti susturmak ve sosyal yardım amaçlı kurulmuş olan dernekleri etkisiz kılmak için mal varlığının dondurulması tedbirini getiriyorsunuz. Oysa bu tedbir bir ceza değil midir? Mevcut ceza kanunlarımızda suçun işlenmesinde kullanılan bütün araçların müsadere yetkisi vardır.

Bunun yanında hem Sayın Önder hem Sayın Namık Havutça ve hem Sayın Ali Serindağ'ın, bugün de yine Sayın Celal Dinçer'in ve diğer konuşmacıların gündeme getirdiği bu husus "Tasarıda dondurma tedbirinde hâkim kararı olmayıp Hükûmetin talebiyle bağlı kalan ve bürokratlardan oluşan bir komisyona yetki verilmiştir. Bu komisyon üyeleri karar verirken Hükûmetin etkisi altında kalacaklardır." şeklinde bir eleştiri söz konusudur. Tasarının hazırlanma sürecinde el koymanın ceza muhakemesine ilişkin koruma tedbiri, dondurmanın ise bir önleyici idarî tedbir olması nedeniyle bu iki kavramın hukuken farklı kavramları ifade ettiği ve bu nedenle idarenin bu şekilde bir yaptırım uygulayabileceği değerlendirilmiştir. Nitekim, değişik kanunlarda idareye mülkiyet hakkına müdahale edebilme yetkisi veren düzenlemeler yer almaktadır. Buna göre, idare tarafından kamu yararı bulunduğu durumlarda mülkiyet hakkına kanunla yapılan sınırlamalar meşru sayılmaktadır.

Bu konuda temel düzenleme 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 18'inci maddesinin birinci fıkrasında yer almaktadır. Buna göre, kabahatin konusunu oluşturan veya işlenmesi suretiyle elde edilen eşyanın mülkiyetinin kamuya geçirilmesine, ancak kanunda açık hüküm bulunan hâllerde karar verilebilecektir. Kanunun 3'üncü maddesinde, mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin karar kesinleşinceye kadar ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından eşyaya el konulabileceği düzenlenmiştir.

Kabahatler Kanunu'nun bu düzenlemesine paralel olarak;

- 1262 sayılı İspençiyari ve Tıbbi Müstahzarlar Kanunu'nun,
- 1705 sayılı Ticarete Tağşişin Men'i ve ihracatın Murakabesi ve Korunması Hakkında Kanun'un,
- 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanun'un,
- 2527 sayılı Basma Yazı ve Resimleri Derleme Kanunu'nun,
- 3284 sayılı Bazı Maden Hurdalarının Dışarı Çıkarılmasının Yasak Edilmesi ve Satın Alınması Hakkında Kanun'un,
- 6197 sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun'un ve diğer sayabileceğim birçok kanunda buna ilişkin hükümler yer almaktadır.

Bununla birlikte, mevzuatımızda suç şüphesinin bulunduğu durumlarda idareye el koyma yetkisi veren bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu düzenlemeye paralel olarak tasarının 7'nci maddesinde, Türkiye'de bulunan mal varlığıyla ilgili olarak, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun el koymaya ilişkin hükümlerinin uygulanması için ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulacağı düzenlenmiştir.

Bu düzenlemenin istisnası ise bu tasarıyla bugün getirilmekte olan Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin dondurmaya ilişkin kararları ile yabancı devletlerce yapılan dondurma talepleridir. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin mal varlığının dondurulması kararları, Bakanlar Kurulunun Resmî Gazete'de yayımlanan kararıyla gecikmeksizin uygulanırken, yabancı devletlerce yapılan doldurma talepleri Değerlendirme Komisyonunca değerlendirilerek Bakanlar Kurulu tarafından karara bağlanacaktır. Bu düzenlemelerin yasal dayanağı, esas itibarıyla, Anayasa'nın 90'ıncı maddesi gereğince taraf olduğumuz uluslararası sözleşmelerdir.

Mal varlığının dondurulması bakımından Bakanlar Kurulu tarafından verilen kararların bir idarî bir karar olduğu konusunda tereddüt bulunmamaktadır. Anayasa'nın 125'inci maddesinde yer alan "İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır." şeklindeki hüküm gereğince, Anayasa'ya bir istisna getirilmediği sürece, her türlü idari eylem ve işleme karşı yargı yolu açıktır.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi tarafından 1267 ve 1373 sayılı Karar ve devamı niteliğindeki kararlar gereğince terörizmi finanse etmesi nedeniyle Birleşmiş Milletler terör listesine

alınan gerçek ve tüzel kişilerin mal varlıklarının dondurulması işleminin gecikmeksizin yerine getirilmesi gerekmektedir. Yargı mercilerine bu görevin verilmesi durumunda, bu kararların gecikmeksizin yerine getirilebilmesi mümkün görülmemektedir. Bu nedenle de bu konudaki yetki Bakanlar Kuruluna verilmiştir. Yine uluslararası sözleşmenin zorunlu bir sonucu olarak hükme uyma mecburiyetinden dolayı.

Yabancı devletler tarafından terörizmi finanse eden gerçek ve tüzel kişilerin mal varlığının dondurulmasına ilişkin yapılan taleplerin yerine getirilmesi ise siyasi bir sorumluluk yanında karşılıklılık ilkesinin bu talepler bakımından etkin bir şekilde uygulanmasını gerektirmektedir. Bu nedenle, bu talepler bakımından yetki Bakanlar Kuruluna verilmiştir. Bunun dışında kalan hâller bakımından ise yukarıda açıklandığı üzere Ceza Muhakemesi Kanunu'nun el koymaya ilişkin hükümlerinin uygulanacağı tasarıda açıkça düzenlenmiştir.

Ayrıca Sayın Başkanım, bu soruya cevap verirken yaptığımız bir tabloyla ilgili tekrar kısaca şöyle cevap vermiş olayım: Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin ilgili kararları gereğince terör listesinde yayınlanması durumunda burada bir irade söz konusu değil, karar MASAK tarafından Bakanlar Kuruluna iletilecek ve Bakanlar Kurulu kararı uygulayacaktır. Bu uluslararası bir sözleşmenin bir sonucudur.

İkinci durumda ise yabancı bir devlet tarafından talepte bulunulmuş olması durumunda, Türkiye'deki mal varlığıyla ilgili olarak, bu durumda Değerlendirme Komisyonu bir karar alacak ve yine Bakanlar Kurulu karar verecek.

Üçüncü bir durum ise Türkiye tarafından yabancı ülkede bulunan mal varlığının dondurulması talebi, yabancı veya Türk vatandaşı için, yine Değerlendirme Komisyonu tarafından değerlendirilecek, Bakanlar Kurulu tarafından karar verilecek.

Dördüncü ve son ihtimal ise Türkiye'de bulunan mal varlığının dondurulması. Vatandaş, Türkiye'deki bir yabancı veya yerli vatandaşımızın mal varlığının dondurulması. Burada ise ne Değerlendirme Komisyonunun ne Bakanlar Kurulunun bir yetkisi söz konusu değildir. Bu tip bir talep olduğu takdirde Değerlendirme Komisyonu bunu değerlendirip cumhuriyet savcısına suç duyurusunda bulunacaktır. Yani Türkiye'de bulunan bir vatandaşla ilgili vatandaşın, Türk vatandaşının ya da Türkiye'de iş yapan bir yabancıнын bizim hukukumuzla göre yaptığı işler yönünden mevcut hâlen uygulanmakta olan ceza muhakemesi usulündeki hükümler, el koymaya ilişkin hükümler uygulanacaktır. Bu konuda tereddüt bulunmamaktadır.

Sayın Başkanım, yine Sayın Mehmet Erdoğan Bey' in geçen hafta dile getirdiği ve bu hafta da dile getirilen tasarinin uluslararası yükümlölükleri yerine getirmek amacıyla hazırlandığına ilişkin ifadeye takıldığıını, hâlbuki terörle otuz yıldır mücadele eden bir ülkenin kendi ihtiyaçlarını gidermek amacıyla böyle bir tasarinin hazırlanması gerektiği yönündeki görüşe karşı ise şöyle bir açıklamamız

olacaktır: Terörle mücadele bakımından Ceza Muhakemesi Kanunu'nda düzenlenen koruma tedbirlerine ilişkin hükümler kolluk görevlilerine bu mücadele bakımından yeterli altyapıyı sağlamaktadır. Ayrıca terörle etkin mücadele amacıyla 1991 yılında kabul edilen Terörle Mücadele Kanununda ihtiyaç duyulan hükümlerde değişiklik yapılmak suretiyle terörle mücadele mevzuatı gözden geçirilmektedir. Belki de en fazla değişiklik yapılan mevzuatımız Terörle Mücadele Kanunu'dur, çıktığı süre itibarıyla. Ancak, mevzuatımızda ülkemiz açısından bağlayıcı olan Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararları ile yabancı devletlerin mal varlığının dondurulmasına ilişkin taleplerinin ne şekilde karşılanacağına ilişkin yasal bir düzenleme bulunmamaktadır. Tasarının temel amaçlarından biri de bu alandaki mevzuat eksikliğini gidererek tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmenin gereğini yerine getirmektir. Malumunuz olduğu üzere Terörle Mücadele Kanunu değildir bu, ona ilişkin ayrı bir kanun vardır, dolayısıyla terörün tanımı burada yapılmamaktadır.

Yine geçen hafta gündeme getirilen ve bu hafta da gündeme gelen Değerlendirme Komisyonunda Gümrük Müsteşarlığının yer almamasının bir eksiklik olduğu konusu ise komisyonun takdirlerindedir. Eğer uygun görüldüğü takdirde komisyona katılabileceklerdir, katılmalarında bizce bir mahzur yoktur.

İdarenin kusur sorumluluğu çerçevesinde yine Sayın Mehmet Erdoğan Bey'in dile getirdiği "Türkiye gibi sürekli krizlerle iç içe yaşayan bir ülkede, bir insanın bu kadar büyük kaynaklarına el konulduğunda, bu insanların suçlu olmadıkları takdirde ekonomik kayıplarının nasıl telafi edileceği konusunda, tasarıda herhangi bir ciddi hüküm yoktur. Ayrıca, Türkiye gibi risk alınarak yönetilen, ekonomik faaliyetlerin risk alınarak yönetildiği bir ülkede dondurulan bu mal varlıklarının yönetimi nasıl olacaktır?" şeklinde bir eleştiri dile getirilmiştir. İdarenin kusur sorumluluğu çerçevesinde mal varlığının haksız olarak dondurulduğunun mahkeme tarafından tespit edilmesi durumunda kişinin idarî mahkemelerden genel hükümler çerçevesinde maruz kaldığı zararı talep etme hakkı söz konusudur. Üstelik tasarının 6'ncı maddesinde yabancı devletlerin mal varlığının doldurulmasını talep etmeleri durumunda ileride ülkemizin maruz kalabileceği tazminat davalarını karşılamak amacıyla ilgili devletten uygun görülecek miktarda ayni, nakdi veya devlet taahhüdü şeklinde bir teminat isteyebileceği düzenlenmiştir. Yani Türkiye Cumhuriyeti devletinin yabancı ülkelerin kendinden talepleri hakkında bir teminat talebi isteme hakkı vardır, zaten bir değerlendirmeye tabi tutacaktır ve ayrıca karşılıklılık ilkesini zaten arayacaktır.

Öte yandan, dondurulan mal varlığının nasıl yönetileceği tasarının 13'üncü maddesinde açıkça düzenlenmiştir.

Yine Sayın Mehmet Erdoğan Bey'in geçen hafta dile getirdiği, bu hafta da dile getirilen: "Mal varlığının dondurulması kararlarının ve bu kararların onaylanmasını müteakiben Resmî Gazete'de yayımı tarihinde hakkında mal varlığının dondurulması kararı verilen kişiye tebliğ edilmiş

sayılacaktır.” denilmesine rağmen tasarıda onay makamının kim olduğunun belli olmadığı eleştiri konusu yapılmıştır. Malumunuz tasarinin 5’inci maddesinde Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin kararlarının Bakanlar Kurulu kararıyla uygulanacağı açıkça düzenlenmiştir. Tasarinin 6’ncı maddesinde ise birinci ve dördüncü fıkra birlikte değerlendirildiğinde yabancı devletlerce yapılan talepler hakkında öncelikle Değerlendirme Komisyonunca bir değerlendirme yapılarak karar verileceği daha sonra bu kararın Bakanlar Kurulunun onayına sunulacağı açıklanmıştır. Ancak maddede bu konuda bir boşluk olduğu düşünülüyorsa takdir komisyonundur, önerileri değerlendirme konusu yapılacaktır...

Ayrıca, İstanbul Milletvekilimiz Sayın Mahmut Tanal’ın geçen hafta dile getirdiği tasarinin kanun yapma tekniği açısından sıkıntılı olduğu, zira bugüne kadarki kanun tasarılarında gerekçenin kanun maddelerinden daha uzun olmasına rağmen bu tasarıda gerekçenin daha kısa kaleme alındığı ve maddelerin aynen gerekçeye yansıtıldığı ifade edilmiştir. Gerekçe kanunun bir parçası değildir, açıklayıcı bir unsurdur, metne dâhil değildir. Sadece uygulayıcılara kanun maddesini uygularken yol gösterecektir Ancak gerekçenin detaylı yazılması yeni sıkıntılara sebep olabileceği için kanun yapma tekniği açısından özellikle belli maddelerde yeni sıkıntılara sebep olmamak açısından gerekçe çok kısa tutulmaktadır. Özellikle kanun metni açık olduğu durumlarda ya da yeni yorumlara neden olmamak için. Çok detaylı bir gerekçenin kanun maddesi gibi algılanması durumunda kanunların kanun koyucunun iradesinden farklı bir şekilde yorumlanması tehlikesi de ortaya çıkmaktadır. Bugün için uygulamada son yıllarda bu çok yaygınlaşmaya başladı, özellikle 2005 yılında Türk Ceza Kanunu’nun yürürlüğe girmesinden sonra, komisyon tutanakları ve Genel Kurul tutanakları uygulayıcılar tarafından alınıp okunmaktadır bir tereddüt yaşandığı takdirde.

O nedenle de burada verdiğimiz cevapların hem bizim verdiğimiz cevapların hem sayın Komisyon üyelerimizin görüşlerinin çok değerli katkıda bulunacağını düşünüyorum uygulamaya.

Yine geçen hafta dile getirilen ve bugün de dile getirilen dondurulan mal varlığı yönetiminin 13’üncü maddede düzenlendiği, bu maddede sanki dondurulan mal varlığının kişinin elinde kalacağı ifade edilmesine rağmen, 2’nci maddenin son fıkrasında her an için bu tasarruf yetkisinin kaldırılarak, tedbir dışında cezaya dönüştürme ihtimalinin çok yüksek olduğu, bu anlamda anayasal bir hak olan mülkiyet hakkının ihlâl edilmiş olacağı ifade edilmiştir.

Malumunuz 2’nci maddede, tasarıda geçen bazı kavramların tanımları yapılmaktadır. Buna göre malvarlığının dondurulması, malvarlığı üzerindeki tasarruf yetkisinin kaldırılması veya kısıtlanması olarak tanımlanmıştır. Ancak bu maddede tasarruf yetkisinin nasıl kaldırılacağı veya kısıtlanacağına ilişkin bir hüküm yer almamaktadır. Bu nedenle 2’nci maddenin kişiler bakımından bir hak kaybına neden olması mümkün değildir.

Dondurulan malvarlığının yönetimi tasarının 13'üncü maddesinde açıkça düzenlenmiştir. 2'nci maddede tanımlanan "Tasarruf yetkisinin kaldırılması veya kısıtlanması" nın ne şekilde gerçekleşeceği tasarının 13'üncü maddesinde düzenlenmiştir.

Yine geçen hafta dile getirilen, tasarının 3'üncü maddesinin (a) bendinde "Bir halkı, bir hükûmeti, bir eylemi" ifadelerinin geçtiği, tasarının bu maddesinde geçen "bir" kelimesinin tehlikeli ve riskli olduğu, zira bir eylemi direkt terörist bir eyleme mal etmenin bazı koşullarda ağır sonuçlar doğurabileceği, bu nedenle "bir" kavramının kaldırılması gerektiği ifade edilmiştir.

Söz konusu fıkra Birleşmiş Milletlerin Sözleşmesi'nin 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinden aynen alınmıştır. Bu iktibasın temel nedeni, Sözleşme ile tasarı hükümlerinin uyumlu olmasının sağlanmasıdır.

Bununla birlikte fıkroda geçen "bir" ibaresi belli bir halkı veya belli bir hükûmeti veya uluslararası kuruluşu kastetmek amacıyla değil, herhangi bir halkı veya hükûmeti ya da uluslararası kuruluşu ifade etmek için kullanılmıştır. Nitekim fıkroda eylemin "Belirli bir eylem" değil "Herhangi bir eylem" olduğu açıkça ifade edilmiştir.

Yine, tasarının 3'üncü maddesinin (a) bendinde geçen "Bir hükûmet" yerine "devlet" ifadesinin kullanılabileceği veya "hükûmet" ibaresinin çıkartılması gerektiği, bu düzenlemenin muhalefeti susturma anlamında riskli, faşist dönemlere özgü bir düzenleme olabileceği ifade edilmiştir.

Bentte yasaklanan eylemler, fikir ve düşünce açıklaması nevinden eylemler olmayıp, bir hükûmeti herhangi bir eylemi gerçekleştirmeye veya gerçekleştirmekten kaçınmaya zorlamak amacıyla "Kasten öldürme veya ağır yaralama" şeklindeki terör eylemleridir. Bu nedenle, burada muhalefeti susturma gibi bir risk söz konusu olmadığı düşünülmektedir. Üstelik söz konusu ibare Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nde de yer almaktadır.

Bir diğer eleştiri, yine Sayın Mahmut Tanal geçen hafta dile getirmişti. Tasarının 4'üncü maddesinin beşinci fıkrasında suçun yabancı bir devlet veya uluslararası bir kuruluş aleyhine işlenmesi hâlinde soruşturma ve kovuşturma yapılmasının Adalet Bakanının talebine bağlı olduğu belirtilmiştir; ancak ortada işlenmiş bir suç varsa bu hususta Adalet Bakanının soruşturma ve kovuşturma yapılması konusunda takdir hakkının olmaması gerektiği, aksi takdirde kötü amaçla bu yetkinin kullanılabileceği belirtilmiştir.

Malumunuz, terörün finansmanı suçunun takibinin Adalet Bakanının talebine tabi tutulmaması durumunda, yurtdışında yabancılar tarafından yabancı bir devlet veya uluslararası bir kuruluşa karşı işlenen tüm terörün finansmanı suçlarının Türkiye'de soruşturulması ve kovuşturulması sonucu ortaya çıkacaktır. Bu durum ise hukuken ve fiilen mümkün görülmemektedir. Üstelik Türk

Ceza Kanunu'nun genel hükümlerinde yabancılar tarafından yurtdışında yabancılara karşı işlenen suçlar bakımından Türkiye'de takibat yapılabilmesi diğer bazı şartlarla birlikte Adalet Bakanının istemine tabi tutulmuştur; bu hüküm hâlen mevcuttur.

Yine, Değerlendirme Komisyonunu oluşturan kişiler dikkate alındığında yürütme organının âdeta merkezi bir noktaya oturtulduğu, yargının üzerinde ve yasamanın üzerinde yürütme organının hâkim olduğu ve çok fazla yetkilendirildiği ifade edilmiştir.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi tarafından terörizmi finanse ettiği gerekçesiyle terör listesine alınan gerçek ve tüzel kişilerin malvarlıklarının dondurulması işleminin "gecikmeksizin" yerine getirilmesi gerekmektedir. Yargı mercilerine bu görevin verilmesi durumunda bu kararların gecikmeksizin yerine getirilebilmesi mümkün görülmemiştir. Bu nedenle bu konudaki yetki Bakanlar Kuruluna verilmiştir.

Yabancı devletler tarafından terörizmi finanse eden gerçek ve tüzel kişilerin malvarlığının dondurulmasına ilişkin yapılan taleplerin yerine getirilmesi ise siyasî bir sorumluluk yanında karşılıklılık ilkesinin bu talepler bakımından etkin bir şekilde uygulanmasını gerektirmektedir. Bu nedenle, bu talepler bakımından yetki, Bakanlar Kuruluna verilmiştir.

Bunun dışında kalan hâller bakımından ise yukarıda açıklandığı üzere Ceza Muhakemesi Kanunu'nun el koymaya ilişkin hükümlerinin uygulanacağı tasarıda açıkça belirtilmiştir.

Malvarlığının dondurulması bakımından Bakanlar Kurulu tarafından verilen kararların da idari bir karar olduğu konusunda tereddüt bulunmamaktadır. Anayasa'nın 125'inci maddesinde yer alan "İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır." şeklinde biraz önce ifade ettiğim hüküm Anayasa'da bir istisna getirilmediği sürece burada da uygulanacaktır.

Yine 9'uncu maddesinin ikinci fıkrasında "Görüş ve bilgilerine gerek duyulan kurum ve kuruluşların temsilcilerinin de Değerlendirme Komisyonuna çağrılabilmesi"nin belirtildiği, burada tamamen takdirî bir yetkinin söz konusu olduğu, tasarıda muğlak ifadenin kullanıldığı, eğer ihtiyaç varsa çağırılması gerektiği konusunda muğlak olmayan ifadelerin kullanılması gerektiği yönünde bir eleştiri getirilmiştir.

9 uncu maddenin ikinci fıkrasında Değerlendirme Komisyonuna genel bir yetki verilmektedir. Toplantının gündemine ve konusuna bağlı olarak Komisyonun, görüş ve bilgisine ihtiyaç duyduğu kurum ve kuruluşları toplantıya çağırabileceğine ilişkin bir düzenleme yapılmıştır. Böyle bir düzenlemeye Değerlendirme Komisyonunun ihtiyaç duyacağı değerlendirilmektedir.

Tasarıda bu şekilde bir düzenleme yer almasa dahi, Komisyonun görevini yerine getirebilmesi için ihtiyaç duyduğu kurum ve kuruluşlardan temsilci çağırabilmesi idare hukukunun genel hükümleri çerçevesinde mümkündür. Tasarıdaki hüküm bu konuya açıklık getirmek amacıyla düzenlenmiştir.

Son birkaç soru kaldı Sayın Başkanım, hızlıca, kısaca okumaya çalışıyorum.

Mal varlığının dondurulması ve bugün de gündeme getirildi, Sayın Mahmut Tanal Bey geçen hafta gündeme getirmiş.

Tasarının 11'inci maddesi, mal varlığının dondurulması ve bu kararın kaldırılması kararlarının Resmî Gazetede yayımlanması hâlinde ilgili kişi ve kuruluşa tebliğ edilmiş sayılacağı, ancak herkesin Resmî Gazeteyi düzenli bir şekilde okumadığı, bu nedenle Resmî Gazetede tebliğ edilme yerine ilgili kişinin MERNİS'teki adresine veya Tebligat Kanunu'nun 35'inci maddesine göre kişiye tebligat yapılması gerektiği, aksi hâlde hak ihlallerinin söz konusu olacağı ifade edilmiştir.

Malvarlığı dondurulan kişinin malvarlığını kaçırmamasının önlenmesi amacıyla dondurma kararlarının Resmî Gazetede yayımlanmasıyla hukukî geçerlilik kazanacağı kabul edilmiştir. Aksi takdirde, ülkemizde tebligatın yapılması için gerekli olan süreler dikkate alındığında dondurma kararlarının uygulanamaması gibi bir sonuçla karşılaşılması mümkündür ya da en azından geciktirilmesi mümkündür. Bu durum dikkate alınarak, hakkında dondurma kararı verilen kişinin bu durumdan haberi olmadan malvarlığının dondurulması tasarının amacına ulaşması bakımından daha uygun bir çözüm olarak değerlendirilmiştir. Hakkında dondurma kararı verilen kişilerin terörizmi finanse ettikleri konusunda çok ciddi delillerin bulunması zaten gerekmektedir.

Yine tasarının 11'inci maddesinin üçüncü fıkrasında, malvarlığının dondurulması kararının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihten itibaren bir yıl içinde soruşturma başlatılmadığı takdirde ilgili kararın kaldırılabilirliğinin belirtildiği, bu bir yıllık sürenin uzun bir süre olduğu, bir yıllık süre içerisinde malvarlığı dondurulan kişinin ticaretle uğraşan bir kişi olması durumunda alacak ve borçlarını ödeyememesi nedeniyle değişik firmaların batabileceğini ve bu tehlikenin göz önünde bulundurulması gerektiği ifade edilmiştir.

Yukarıda bahsedilen endişeler, hakkında malvarlığının dondurulması kararı verilen herkes için geçerlidir. Ancak bu kararların çok istisnai olarak alındığı ve hakkında dondurma kararı verilen kişilerin terörizmi finanse ettikleri konusunda çok ciddi delillerin bulunması gerektiği göz önüne alınmalıdır diye düşünüyoruz.

Yine, tasarının 15'inci maddesindeki gecikme ibaresinin tanımlanması gerektiği, zira gecikme meselesinde kamu görevlisinin bir kastının olmaması ve malvarlığının devredilmesi de söz konusu olmadığı hâller de dikkate alınarak, burada kamu görevlisinin korunması gerektiği, bu nedenle mevcut düzenlemenin sakıncalı olduğu ifade edilmiştir.

Tasarının 15'inci maddesinde tanımlanan suçların oluşabilmesi için kişinin kastan hareket etmesi gerekmektedir. Bu suçun kanunda bir açıklık olmadığından taksirle işlemesi mümkün değildir. Yani kişinin ihmali veya gecikmesi kastan ortaya çıkmalıdır; aksi takdirde bu suç oluşmayacaktır. Bu durum her somut olaya göre mahkeme tarafından takdir edilecektir.

Tasarının 19'uncu maddesinde, yönetmelik hükümlerinin Adalet, Maliye ve İçişleri bakanlıkları tarafından müştereken hazırlanacağı belirtilmiş, ancak bu durumun çok başlılığa sebebiyet vereceği bu nedenle merkezi bir noktada birleşmenin uygun olacağı ifade edilmiştir.

Bu konuda bir endişe duyuluyorsa, yönetmeliğin Adalet ve İçişleri bakanlıklarının görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanacağı şeklinde bir değişiklik yapılabilir; bunda bir sakınca bulunmamaktadır veya başka bir türlü.

Tasarının geçici 1'inci maddesinde, bu tasarıda geçen hükümlerin, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce Bakanlar Kurulu tarafından alınmış olan malvarlığının dondurulmasına ilişkin kararların yerine getirilmesinde de uygulanacağı belirtilmiş, ancak bu durumun geriye yürümezlik ilkesi açısından doğru olmadığı ifade edilmiştir.

Geçici maddede düzenlenen husus, daha önce Bakanlar Kurulu tarafından alınmış malvarlığının dondurulmasına ilişkin kararların yerine getirilmesine ilişkindir. Şu anda mevzuatımızda dondurulan malvarlığının yönetimine ilişkin bir düzenleme bulunmamakta ve uygulayıcı birimler bu yasal boşluğun eksikliğini hissetmektedirler.

Geçici maddeye göre, daha önce dondurulan malvarlıklarının yönetimi bakımından da bu tasarı hükümleri uygulanacaktır.

Bir soru var; bu soruya da uygun görürseniz Sayın MASAK Başkan Yardımcımızın cevap vermesini istiyorum.

Soru şuydu: İhdas edilen kadrolara bakıldığında kanun tekniği anlamında bugüne kadar olmayan bir düzenlemenin yapıldığı, metinde sadece "mühendis," ibaresinin kullanıldığı ancak bu mühendisin hangi branştan olduğunun belirtilmediği, kanun tekniği açısından belirleme yapılması gerektiği ifade edilmiştir.

Müsaadenizle, burada MASAK Daire Başkanımıza söz vermek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, teşekkür ediyoruz size.

Evet, o konuyu sadece lütfen izah edin; buyurun.

MASAK DAİRE BAŞKANI OKTAY ÜSTÜN – Soruyla ilgili açıklama şu şekilde efendim:

Burada kastedilen, mühendisten kasıt; bilgisayar, elektrik, elektronik ve yazılım mühendisi. Bunun da sebebi şu: Değerlendirme Komisyonunun sekreteryaya görevini üstlenecek olan yeni yasaya göre ve denetim ve araştırma görevini üstlenecek olan MASAK Başkanlığının bu kapsamdaki faaliyetleri genişleyeceği için bu kadroya ihtiyaç duyulmuştur.

Bu kapsamda, mühendis olarak elektrik, elektronik, bilgisayar ve yazılım mühendisi öngörülmüştür efendim.

Arz ederim.

BAŞKAN – Şimdi, tasarının hazırlığında da emeği geçen iki hocamız var burada. Bu manada onların da görüşlerini aldıktan sonra, varsa kısa soruları alıp, hemen maddelerine geçeceğim.

Gazi Üniversitesi Türk Ceza Hukuku Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Sayın Prof. Dr. İzzet Özgenç Bey’den katkılarını alacağım ama daha önce, değerli Hocamız bize bu “Suç Örgütleri” adlı kitabından 26 tane, Komisyon üyelerine göndermiş; teşekkür ederiz hem emeğinize sağlık hem de Komisyon üyeleri adına size teşekkür ediyorum.

Değerli Hocam, buyursunlar efendim.

TÜRK CEZA HUKUKU UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ MÜDÜRÜ PROF. DR. İZZET ÖZGENÇ – Efendim, çok kısa bilgi arz etmekle yetineceğim.

Bu konuda ayrıntılı olarak uluslararası hukuk alanındaki bütün bilgiler incelemenize takdim etmiş bulunduğumuz kitap içerisinde bulunmaktadır. Özellikle, terörizmin finansmanı konusunda gerek Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi bünyesinde gerek Avrupa Birliği Konseyi bünyesinde nasıl bir uygulama yapıldığı konusundaki bilgileri bu kitapta bilgilerinize arz etmiş bulunmaktayız.

Bu tasarının hazırlanmasında Türkiye’nin içinde bulunduğu bir ihtiyaç tetikleyici olmamıştır. Aslında Türkiye’nin elbette ki, terörle mücadele bağlamında terör eylemlerini, terör fiillerini finanse etmeyi de kontrol altına almak, engellemek konusunda önleyici tedbirler alma konusunda önemli bir ihtiyaç olduğu ortadadır ve bu ihtiyacın giderilebilmesi konusunda da mevzuatımızda iç hukuk bakımından gerekli düzenlemeler bulunmaktadır.

Burada asıl sorun şudur: Yargı mercilerine işi intikal ettirmeden terör eylemlerini finanse etme bağlamındaki fiillerle ilgili ne tür tedbirler alınabileceği konusunda sorun karşımıza çıkmaktadır. Bu konuda asıl talep bize Amerika Birleşik Devletleri’nden ve OECD’den gelmiştir. Özellikle Güvenlik Konseyi kararlarının uygulanması ve hatta daha da ileri gidilerek herhangi bir devlet tarafından Türkiye’de bir kişi, bir kuruluş, bir organizasyonun mal varlığının dondurulması yönünde bir talepte bulunulması hâlinde Türkiye’nin bu talebi yerine getirebilmesini sağlamak amacıyla Türkiye’de iç hukuk bakımından bir düzenleme yapılması istenmiştir.

Bu istek yerine getirilmeli midir getirilmemelidir? Bu, elbette ki, Türkiye Büyük Millet Meclisinin takdirinde olan bir husustur. Eğer bir adli soruşturma bağlamında bir kişinin, kuruluşun veya organizasyonun tasarrufunda bulunan mal varlığı değerlerine el konulması yoluna gidilecekse, bunun yolu var zaten. Türkiye’nin taraf olduğu iki veya çok taraflı anlaşmalarda bu yönde hükümler var ve bunlar zaten işletiliyor. Ama burada sorun, herhangi bir adli soruşturma başlatılmaksızın bir kişinin, kuruluşun ve organizasyonun tasarrufunda bulunan mal varlığı değerlerinin dondurulmasıdır.

Bu, şu anlama geliyor: Burada dondurulacak olan mal varlığı değerinin somut bir suçla ilişkilendirilmesi gerekmiyor. Yani bu dondurulacak olan mal varlığı değerinin herhangi bir suçla ilişkisi olduğuna dair somut bir delil olmaksızın dahi dondurulabilecektir.

Şimdi, burada sorun şudur: Belki başlangıçta henüz bir soruşturmanın başlatılabilmesi için gerekli şartlar oluşmamıştır, yeterli deliller elde edilmemiştir ama mal varlığının da bir an evvel, özellikle finansal hareketler bağlamında paranın, mal varlığının bir an evvel elden çıkma tehlikesi karşısında soruşturma henüz başlatılmadan önce, soruşturmaya ilişkin enstrümanlar henüz kullanılmadan önce bu paranın suçla irtibatı kurulmadan dahi bunun dondurulmasına yönelik bir düzenleme yapma talebi Türkiye'ye iletilmiştir.

Bu talep Türkiye'ye iletilirken, bu çalışmalar içerisinde yer alan bizler de şöyle düşündük: Eğer böyle bir talepte bulunulmasına yönelik bir kanuni düzenleme yapılacaksa, o zaman Türkiye Cumhuriyeti devleti adına da bir başka devletten bu yönde bir talepte bulunulması hâlinde bu talebin de yerine getirilebilmesine yönelik enstrümanları bunun içerisine koyalım.

Şimdi, burada Türkiye Cumhuriyeti devleti adına talepte bulunulmasına ilişkin hükümler bize OECD'nin ve OECD altındaki oluşumların talebi olarak gelmemiştir. Bize sadece özellikle Güvenlik Konseyinin ve Avrupa Birliği Konseyinin aldığı kararların ve bu arada mesela Amerika Birleşik Devletleri'nin veya herhangi bir Avrupa ülkesinin Türkiye'den belli bir kişi, kuruluş veya organizasyonunun mal varlığının dondurulması yönündeki taleplerinin nasıl yerine getirileceği hususunda düzenleme talebinde bulunulmuştur. Bu talep çerçevesinde bu tasarı hazırlanmıştır ama açıkça şunu söyleyeyim ki, bu düzenlemeye, gerek Amerika Birleşik Devletleri tarafından gerek OECD bünyesindeki FATF organizasyonu tarafından da itiraz edilmektedir. Bir defa itiraz edilen nokta şu: Buraya biz karşılıklılık şartını koyduk. Yani eğer ben mesela Belçika'dan bir mal varlığı dondurma talebinde bulunduğumda Belçika bu talebimi yerine getiriyor ise ben Belçika'dan böyle bir taleple karşılaştığımda bunu yerine getireyim. Bir; karşılıklılık şartını buraya koyduk.

İki; bu mal varlığı dondurulabilmesi için bir soruşturma başlatılması gerekmiyor. Soruşturma başlatılacaksa zaten bu düzenlemeye ihtiyaç yok. Onun zaten Ceza Muhakemesi Kanunu ve diğer usule ilişkin hükümler, Terörle Mücadele Kanunu'ndaki hükümler bu anlamdaki, ceza işlerindeki adli yardım sözleşmeleri bizim ihtiyacımızı karşılıyor. Sorun, soruşturma başlatılmadan bir talepte bulunulması hâlinde işleyecek bir mekanizma talebi olarak karşımıza çıkmaktadır.

O zaman şunu düşündük biz: Peki, bu şekilde birisinin mal varlığını herhangi bir suçla ilişkilendirmeksizin dondurma yoluna gittiğimizde, yani o mal varlığı üzerinde kişinin tasarruf yetkisini tam veya kısmen de olsa kaldırdığımızda bunun bir süresinin olması lazım. Yani biz bunu süresiz bir şekilde dondurmamamız gerekir. Eğer burada henüz bir suç soruşturması başlatılabilecek yeterlilikte delil yok ise en azından belirli bir süreye kadar bizden talepten bulunan devlete diyelim ki: "Sen bunu bizden istediğinde sen belli bir süre zarfında soruşturmayı başlat ve o zaman Ceza Muhakemesi Kanunu'ndaki usul hükümleri devreye girsin ve bu tedbiri artık ortadan kaldıralım."

Bu çerçevede buraya bir süre konulması yönünde bizim girişimimiz olmuştur. Bu girişimimize de şu anda Amerika Birleşik Devletleri ve OECD karşı çıkmaktadır. Yani bunun, Türkiye tarafından böyle bir düzenleme yapıldığında belli bir süreyle sınırlı olarak uygulanması yoluna gidilmemelidir.

Bir başka sorun daha vardır burada: Bu çerçevede Avrupa Birliği bünyesinde birtakım girişimlerimiz oldu. Bunun nasıl uygulandığı sorusuyla karşılaştılar bu insanlar bizim tarafımızdan. Bu sorulara yönelik olarak verdikleri cevaplardan şunlar bu değerlendirmeler bağlamında önem taşımaktadır:

Avrupa Birliği Konseyinin bu çerçevede mal varlığının dondurulmasına yönelik olarak karar aldığı kişi, kuruluş ve organizasyonlar Avrupa Birliği üyesi olan ülkelerin vatandaşı değil, Avrupa Birliği üyesi olan devletlerde kurulmuş şirketler değil, Avrupa Birliği üyesi olan devletlerde kurulmuş tüzel kişilikler değil. Ama bu mevzuatlarında yok, bunu fiilen bu şekilde uyguluyorlar. Belki bunu da bu çalışmalar çerçevesinde değerlendirmemiz gerekecektir ama bu tasarının şu andaki düzenleme biçimi itibarıyla, Türkiye'deki bir şirketle ilgili olarak, Türkiye'deki bir vakıfla ilgili olarak, Türkiye'deki bir dernekle ilgili olarak da yabancı bir devlet Türkiye'den mal varlığının dondurulması talebinde bulunduğunda biz, bu talebi herhangi bir delil aramaksızın dondurmak şeklinde bir yola gideceğiz.

Kısaca şimdilik bu kadar arz edeyim. Maddeler konusunda daha sonra bilgi arz ederim.

BAŞKAN- Şimdi, Sayın Cumhur Şahin Hocamın da ilave görüşleri varsa onu alıp, bu konudaki soruları alacağım.

Buyurun Sayın Hocam.

PROF. DR. CUMHUR ŞAHİN – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Saygıdeğer üyeler, ben bir hususa özellikle dikkat çekmek istiyorum: Buradaki değerlendirmelerde özellikle ülke içindeki terörle, terör faaliyetleriyle ve bunun finansmanının önlenmesiyle irtibatlı bir değerlendirme yapıldı. Aslında bu tasarıda buna yönelik bir düzenleme hemen hemen yok. Orada sadece bu konuda Ceza Muhakemesi Kanunu'nun ve soruşturmaya ilişkin ilkelerin uygulanacağına dair bir atıf yapılmakla yetiniliyor. Burada asıl önemli olan, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyini bir tarafa bırakırsak, yabancı ülkelerin Türkiye'ye yönelik mal varlığı dondurma talepleri olacaktır.

Burada dikkatimizi çeken husus ise şudur: Ülke içinde ister Türk vatandaşı olsun ister yabancı olsun Türkiye'nin egemenlik sahasında bir hukuka aykırı davranış gerçekleştirdiğinde, bir suç işlediğinde, terörle irtibatlı bir faaliyet içinde bulunduğunda bunun için Ceza Muhakemesi ve Terörle Mücadele Kanunu'ndaki belli, önemli şartlar, sıkı şartlar aranıyor olmasına rağmen, yurtdışından gelen bu taleplerde mal varlığının dondurulmasında henüz şüphe dahi yokken biz son derece ağır,

etkili bir kararı ve âdeta, eğer o “Bir yıl içinde soruşturma başlamazsa kaldırılır.” şartı kabul edilmezse ilanihaye bunu uygulamak gibi bir riskle karşı karşıyayız. Bu, hukuk ve ceza hukuku, kamu hukuku ilkeleriyle çok fazla şey değil; onu belirtmek istiyorum.

Bunun teknik hukuk dışında benim şahsen görebildiğim bir başka etkisi de Türkiye’deki özellikle yabancı sermayeyi korkutacak, ürkütecek bir etkisi bulunmaktadır. Böyle bir kanunun hele o karşılıklılık şartı aranmaksızın, bir yıl içinde soruşturma başlatılması şartı aranmaksızın bu kanunun geçmesi hâlinde Türkiye’deki yabancı sermayenin artık bulunması için uygun olmayan bir zemin oluşacaktır diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, Sayın Hocam, çok teşekkür ederim.

Şimdi, bu konuyla ilgili çok kısa soruları alacağım ama değerli arkadaşlarımız maddelerin ilgili bölümlerinde bu konuyla ilgili esasa ilişkin görüşlerini açıklayabilir.

Sayın Özgenç Hocam, buyurun.

PROF. DR. İZZET ÖZGENÇ – Avrupa Birliği Konseyinin bu çerçevede mal varlığı dondurulacak kişi, kuruluş, organizasyonlar bağlamında çok sayıda şirketin mal varlığı Avrupa Birliği üyesi devletlerce dondurulmuştur.

Bunun ortaya çıkardığı bir tablo var: Bu mal varlığı dondurulan şirketlerin hemen hepsi Orta Doğu kökenli kişilerin, Orta Doğu bölgesinde bulunan devletlerin vatandaşlarının kurduğu şirketlerdir. Bu şirketlerden birisiyle ilgili olarak Avrupa Birliği Yüksek Mahkemesi, Avrupa Birliği Divanı diye bir divan var; Avrupa Birliği organlarının aldığı kararlara karşı dava açılan bir yüksek mahkeme, özel bir mahkeme. O mahkemede açılan davada bu şirketlerin lehine, İsveç’te faaliyet icra eden bu şirketlerden biri lehine karar çıktı ama karar dokuz yıl sonra çıktı. Yani dokuz yıl süreyle bu şirketin bütün mal varlığı donduruldu. Yani şirketin lehine karar çıkmış olmakla beraber bu şirket lehine hiçbir hukuki sonuç doğmamıştır.

Bunun ortaya çıkardığı bir tablo vardır: Bu şirketler artık yatırımlarını Avrupa Birliğinde değil, Türkiye’de yapma yönünde bir tercih kullanmışlardır. Bu mekanizma, aslında bu sermayenin Türkiye’den de bir şekilde kaçmasının sebebi olabilecektir. Buna dikkat çekmek istiyorum.

BAŞKAN – Şimdi, hemen sözün burasında Sayın Hükûmet temsilcisinden değerli hocalarımızın belirttiği endişelerin bu kanunla nasıl giderildiği yolundaki görüşlerini de alalım ve ondan sonra soruları alalım.

Sayın Hız, buyurun.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YÜKSEL HIZ – Sayın Başkanım, aslında tereddütleri giderme noktasında Hocamın açıklamalarının yeterli olduğunu düşünüyorum ben. Ayrıntıları hangi konuda...

BAŞKAN – Bu konudaki endişeler kanunda giderilmiş midir?

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (İstanbul) – Yani yabancı sermaye kaçarsa, maazallah Allah esirgesin...

BAŞKAN – Bunu samimiyetle mi söylüyorsun Sayın Önder?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YÜKSEL HIZ – Şimdi, o endişenin Sayın Başkanım şöyle giderildiğini düşünüyoruz biz: Yabancı ülke bir talepte bulunduğu takdirde Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinde olduğu gibi otomatik bir dondurma kararı olmayacak. Birleşmiş Milletlerde otomatik bir dondurma kararı var. Hâlbuki yabancı bir ülke talep ettiğinde, bu, Değerlendirme Komisyonunca öncelikle değerlendirilecek.

Biraz önce Hocamın bahsettiği gibi karşılıklık ilkesi olacak. Ciddi deliller ortada olacak. Eğer bu konuda bir tereddüt duyuluyorsa teminat istenecek. Bu teminat icabında zararın tamamını da karşılayacak kadar olabilir ve bir yıl içerisinde soruşturmanın başlatılması mecburiyetleri var. Bunların yeterli olduğu bir teminat olduğu düşüncesi içindeyiz. Kaldı ki, Sayın Hocamın söylediği gibi, bizim aradığımız bu hususlar Amerika Birleşik Devletleri'nde, OECD ya da bu işleri takip eden ilgili uluslararası kuruluşların da haz etmedikleri ya da fazladan gördükleri hususlardır. Biz biraz daha bu konuyu kendi açımızdan garantiye almış durumdayız diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Ben şahsen de şöyle bir görüşte de bulunayım: Özellikle 11 Eylül'den sonra bir paranoya doğmuştur Amerika'da, Avrupa'da. Biraz önce Hocamın da belirttiği gibi, belli bir kesim üzerinde böyle bir yoğun şüphenin doğması orada bir haksızlığın da ortaya çıkmasına sebep oluyor.

Evet, bu konuyla ilgili kısa kısa sorular demiştik.

Sayın Türkoğlu, buyurun.

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tabii, Adalet Bakanlığının değerli bürokrati Sayın Genel Müdürü dinledik. Bizi aydınlattığı için teşekkür ediyorum. Kendisinin bir hukukçu olduğunu biliyorum. Adalet Bakanlığının üst düzey bürokrasisinin hepsi hukukçu ve hâkim, savcı kökenli oluyorlar malum.

Şeyi anlayamadım; yani burada Değerlendirme Kurulunun oluşması ve Değerlendirme Kurulunun kararını, değerlendirmesini karara bağlayacak olan mercinin Bakanlar Kurulu olmasını nasıl kabul ettiklerini anlayamıyorum. Yani mülkiyet hakkının kutsiyeti konusunda burada ahkam kesmeye hacet yok. Mülkiyet hakkı çok önemli, temel haklardan birisidir ve devletin varlık sebebidir. Oysa, bu kanunla mülkiyet hakkına bir sınırlama getiriyoruz, mülkiyet hakkının kullanılmasına sınırlama getiriyoruz. Hepinizce malum, hatırlayacağınız üzere, geçen yıl bir anayasa değişikliği yaşandı, referandum marifetiyle. Orada, seyahat hürriyetiyle ilgili bir madde vardı. Yani, idari bir kararla seyahat hürriyeti kısıtlanıyordu ve bu, birçok değerlendirenler tarafından olumsuz bulunduğu için Anayasa'ya konuldu ve "Seyahat hürriyetinin ancak yargı kararıyla kısıtlanabileceği." şeklinde bir

düzenleme gündemimize geldi. Dolayısıyla -şu anda hazırlığını yapıyorum, bir önerge vereceğim- lütfen, mülkiyet hakkının sınırlanmasını, sınırlandırılmasını bir değerlendirme kurulu ve onu takip eden bir Bakanlar Kuruluna bırakmayalım. Bu, çok önemli bir haktır. Bu hakkı, bu şekilde -ben sakıncalarını anlatmak istemiyorum burada uzun uzun- yani siyasi, idari değerlendirmelerin dışında, tarafsız yargı tarafından verilecek bir karara bağlanmasının uygun olacağını düşünüyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu, teşekkür ederim.

Sayın Erdoğan, buyurun.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Tabii ki, geçen hafta sorduğumuz soruların bir kısmına cevap aldık, bir kısmı gene muallakta kaldı. Gene, bu kanun tasarısı görüşülürken geçen hafta benim de gündeme taşımayı unuttuğum önemli bir husus var. Zatıalinizin de uzunca bir süre müsteşarlığını yaptığı Kamu Güvenliği Müsteşarlığı kuruldu. Bunun kurulma sebebi, Türkiye’de terörle mücadelenin koordinasyonunu sağlamak. Terörle mücadeleyle ilgili son derece önemli bir kanun tasarısı görüşülürken bu kanun tasarısında, bu kanunda, Kamu Güvenliği Müsteşarlığının, ne kanun tasarısının hazırlanması sırasında ne de bu kanunun uygulanmasıyla ilgili herhangi bir görevi yok. Bir kere, bu koordinasyon için kurulmuş olan bir birimin, Hükûmet tarafından, bu kanun tasarısını hazırlayanlar tarafından yok sayılmasını, işin doğrusu, anlayabilmiş değilim.

İkincisi, tabii -ben geçen hafta gündeme getirdim- bu yabancı ülkelerin talepleriyle ilgili olarak bir onay makamının Bakanlar Kurulu olduğu, bugün komisyon yetkilileri tarafından açıklandı ama Türkiye içerisindeki mal varlığının, Türkiye içerisindeki şirketlerin mal varlığına el konulduğunda da herhangi bir onay makamı var mı, yok mu? İşin doğrusu, bu metinden -ben defalarca okumama rağmen- bunu anlayamadım. Yani, bir kere metni, ben yedi yıl hukuk müşavirliği yapmış birisi olarak birkaç defa okudum, anlayamadım. Gene, kanunun 10’uncu maddesi, bu komisyon kararlarına yargı denetimini kapatıp kapatmadığı konusunda, her ne kadar komisyon yetkilisi, Adalet Bakanlığı temsilcisi arkadaşımız “Böyle bir şey yok.” demiş ise de bir açıklık yok burada. Eğer, komisyon, burada 10’uncu maddeye göre, bu kararlar yargıya taşınmıyorsa burada bir Anayasa’ya aykırılık söz konusu. Bunların da şimdiden, daha Komisyondayken bertaraf edilmesi lazım. Maddelere geçmeden, bu konuların açıklığa kavuşturulmasında fayda var.

BAŞKAN – Sayın Önder, buyurun efendim.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (İstanbul) – Önce, gecikme için özür dilerim. Anayasa Uzlaşma Komisyonunda da çalıştığımız için, oradaydım. Uzlaştık.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Uzlaşabildiniz mi?

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (İstanbul) – Uzlaştık.

BAŞKAN – Giderek çok uzlaşıcı bir havaya giriyorsun yani biz onu fark ediyoruz.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (İstanbul) – Evet, oradaki uzlaşma havası burada yok çünkü gerekçelerin cılızlığını dinlerken, istisnasız bütün üyeler birbirinin gözüne baktı. Yani, tıpkı o fıkradaki gibi: Kurt yukarıda, kuzu aşağıda. Kuzuyu yiyecek, gerekçe olarak “Suyumu bulandırıyor” diyor. “İyi ama baba, su yukarıdan geliyor...” Tam da buradaki kurt misali, kurt kuzuyu yemeye kararlı. Üzücü olan, Hükûmet temsilcisinin buradaki eleştirilere oluşturduğu cevaplarda -lütfe, kimse, amacını aşan bir şey kullanmak istemem- buradaki üyelerin zekâlarıyla dalga geçmektedir. Yani, kimsenin buradaki üyelerin zekâsını aşağılamaya hakkı yok. Şu, çok açık yürekli bir tavır olurdu: “Kardeşim, biz bunu yapacağız.” ama “Gerekçesi şu.” dediğinde bizim zekâmızı aşağılıyorsunuz çünkü kâfi bir açıklama içermiyor, delillendirilmiyor, gerekçelendirilmiyor; basmakalıp, klişe, “Şu tür mahzurlara yol açmaz mı? diye bir soru geldiğinde -sayın temsilcinin daha iyi bildiği gibi, hukuk, bir müddet, zaman, şekil gibi bir sürü şeyden terkiptir- terkiibi bir cevap yok. “Açmaz” demek, bu gerekçeye, bu itiraza gerekçe sunmak demek değildir. “Açmaz” demek, bir niyet belirtisidir, hatta bir kanaat özelliği taşır. Onun için, üzüldüm.

İlliye şartı aranmaması konusunun vahim bir hukuk ihlali olduğunun tekrar kayıtlara geçmesini söylüyorum. Tarih bundan dolayı yargılayacaktır bunu yapanları. Yani “Terörde kullanılmış olmasa dahi...” diye başlayan bir maddeyi, bir Meclis, hukuki bir metin diye geçirirse, buna “evet” diyen herkesi ileride tarih yargılayacaktır. Bugün, ilanen ve peşinen söylüyorum.

Üçüncüsü: Daha önce itirazlarımı derli toplu sunduğum için, Komisyonun da vaktini almamak amacıyla, derdim de propaganda yapmak değil, gerçekten bir vahametın önüne geçmek. Kanunda eksik olan, şüphelilerin hangi kriterlere göre seçileceği ve herkesin gözden kaçırdığı, asıl olan malın dondurulması değil sayın üyeler, daha vahim olan, sizin olağan şüpheli sayılıp, bütün ticari ve diğer ilişkilerinizin mercak altına alınması, o bilginin eline geçmesinden zarar göreceğiniz kişilerin ve kurumların eline geçmesi ve bunun, sözüm ona, yasal bir çerçevede yapılması. Bence, bu husus, ısrarla gözden kaçırılmaktadır. Soruşturmaya karar verme süreci, bizim daha önce söylediğimiz, Hükûmetin net bir gerekçe sunamadığı, üyelerin idari nitelikte olması, bürokrat insanlar olması ama yargıç tasarrufunda bulunması gibi bir garabeti burada da taşımaktadır. Yani, sizi, yargıç olmayan bir kişi ya da kurum, mahkeme hüviyeti taşımayan biri, beni nasıl şüpheli ilan edecek ve gizli bir soruşturma yürütecektir? Üstelik -dikkatinize sunuyorum- süresi, şekli ve sınırları bu yasada hiç belirtilmemiştir. Kolluğun keyfine, Hükûmetin keyfine bırakılmış bir, muhalif imha etme operasyonudur. Yeni 6-7 Eylül'dür bu ama “6-7 Eylül” deyince hemen varlık vergisini yâda getirmeye gerek yoktur. Çağın ruhuna update edilmiş, güncellenmiş bir 6-7 Eylül'dür. Biliyoruz ki, “biliyoruz” derken, bir yaygın olarak sosyal medyada geziyor, MASAK'ın elinde 1.500 kişilik bir muhalif iş adamı listesi var. Hani, bu sayıyı, MASAK yetkilisi de burada, istihbaratçı arkadaşlar da burada,

sallama bir bilgiyse, kısacık bir testle tespit edebilirler. İşte, sıkıntı, bu 1.500 kişinin merccek altına alınmasındadır. Bunu –söylerken, gerçekten kendime hâkim olamıyorum, hukuksuzluk bahsine- burada dikkatinize sunup geçiyorum.

Bir utanç verici hadise daha zuhur etti. “Yabancı sermayenin kaçmasını gözetmek.” ne demek ya? Bundan –şahsım adına söylüyorum, kimseyi ilzam etmeyin- utanç duyarım ben, hayâ edilecek bir şey. Bana ne yabancı sermayesinin bu ülkedeki güvenliğinden. Yani, çağın ruhu nerede, sizin, sözüm ona, milliyetçi, mukaddesatçı özünüz nerede, yabancı sermaye için burada hassasiyet incileri döktürtmek nerede? Ben bunu anlayabilmiş değilim. Anlayabilen beri gelsin.

Çok ayıp bir şey, şu: Sayın hocamız bir beyanda bulundu. Bu, Avrupa’da yürütülen mal varlığını dondurma...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (İstanbul) – Konuştukça bitecek Başkan.

“Hepsi Orta Doğu kökenli.” dedi. Sayın Başkan, “Bunun adı, paranoya.” dedi. Yok, arkadaşlar, birbirimizi kandırmayalım. Bunun adı “İslamofobia.” Bu, terörü falan hedeflemiyor. Bu, İslam’ı hedefleyen bir şey. Ayıptır. Bunu siz anlamazsanız kim anlayacak? Şimdi, Fransa’da, adı geçen ülkelerden –hemen toparlayacağım Sayın Başkan, sabrınıza teşekkür- 100 binin üzerinde yüz yaşını geçen insan var, üremiyorlar da, çoğalmıyorlar da. Bu kadar insana Cezayirli gelip hizmet edecek orada, hem bunu istiyor hem aynı mahallede oturmak istemiyor. İşin özü budur. Sınıfsal bakış da, insani bakış da, İslami bakış da budur. Bunu istemiyor, bunu defetmenin tek şeyi, Naomi Klein’in kitabını “Şok Doktrini” kitabını öneriyorum bütün üyelere. Bunun tek yolu İslamofobia. Bunu yaratacak ki, bir yabancı düşmanlığı temelinde, tıpkı Nazi faşizmi gibi, yeniden bunu hortlatarak kaostan beslenecek.

Son olarak, hocamızın kitabı belli ki referans olmuş. Burada vahim bir şey var, hocanın kitabında. Terörün tanımı yapılmış. Daha önce Hükûmet temsilcisi dedi ki: “Yahu, bu kadar vesvese etmeyin. Biz bu kanunu, bu ülkedeki Kürtler, Ermeniler ya da başkaları için, muhalifler için çıkartmıyoruz. Hani, öyle bir cılız, çıkartmasak bile olur ama sağ olsun Avrupa çok istiyor ya da bu sözleşmeye onay vermişiz, onların yüzü suyu hürmetine.” Bu sözleşmeden iktibas edilmeyen bir tek bir şey var.

BAŞKAN – Evet, Sayın Önder...

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (İstanbul) – Terörün tarifi yapılmış ve bu terörün tarifini de almakla mükellefler, üye ülkeler, bu sözleşmeye. Sayın Başkan, çok önemli yani boş konuşmuyorum. Bu, burada iktibas edilmemiş. Sadece örnek olsun diye söylüyorum: Terörde, diğer madde 3’deki evrensel terör suçları zikredilirken madde 3’ün (b) bendinde TMK’ya atıf yapılmış. Zurnanın detone olduğu yer burasıdır. Çıkarın buradan TMK’ya atfı, bu yasayı hepinizden fazla ben savunayım.

Evrensel terör standartlarını, terör tariflerinde mutabık kalalım, size söz veriyorum herkesin önünde, sizden daha fazla ben savunacağım. Bu da niyeti beyan eden bir şeydir. Ameller niyetlere göredir.

Dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim Sayın Önder.

Sayın Dinçer, buyurun efendim.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben, konuşmamda yaptığım eleştirilere Sayın Hükûmet temsilcisinden çok cevap alamadığımı belirtmek istiyorum. Bizim yaptığımız eleştirilerden birkaç tanesi geçen hafta da yapılmıştı, onlara cevap alabildik.

Önce şunu söylemek istiyorum: Bu yasanın –Değerli İzzet hocama da teşekkür ediyorum- her zaman olduğu gibi, gene, Amerika’nın, Avrupalı -“dostlarımız” diyeceğim- dostlarımızın telkiniyle yapıldığı apaçık ortada çünkü on yıldır iktidarda olan bugünkü Hükûmet böyle bir düşünmedi ama Amerika istiyor diye, Avrupa istiyor diye biz bu yasayı yaptık. Hocamız bugün bu itirafta bulundu, hocama teşekkür ediyorum.

Avrupa’nın ısmarlama bu yasasında, elbette ki Avrupa önce kendisini düşünecek yani Türkiye’de yaşayan vatandaşların ne tür tehlikelerle, ne tür garibelerle karşı karşıya kalacağını onların düşünmesi mümkün değil. Soruşturma açılmadan el konuluyor. Bu yasanın temel dayanağı bu değerli arkadaşlar, Değerli Başkanım. Düşünebiliyor musunuz, soruşturma açılmadan el konuluyor ve benim üzerine basa basa söylediğim, “Bir yıl sonra kaldırılabilir.” diyor. Bakınız, “kaldırılır” demiyor ama Sayın Hükûmet temsilcisi “kaldırılır” diye telaffuz etti burada. “Kaldırılabilir” şeklindeki bir cümleyle “kaldırılır” cümlesinin çok farklı olduğunu bir hukukçu olarak kendisinin bilmesi lazım. Ee, Kaldırılabilir. “Kaldırılmayabilir” de demektir bu. Demek ki istersem ben on yıl bir firmayı, atıyorum bir gazete grubunu, “Siz teröre yardımcı oldunuz.” çünkü delil aranmıyor, “Ben sizin ananınızı ağlatayım da görün. Malınızı dondurdum...” Bittim işte, bitirdim, bitiriyorsunuz. Onun için ve yargı sürecinin de uzun olduğundan bahsediliyor ama bugün, Türkiye’de görüyoruz ki yargıyla o kadar çok şeyler yapılabiliyor ki, bin gündür yargı kararıyla içeride insanlarımız. Bin gün oldu bugün. Siyah kurdelerimiz yakamızda. Milletvekillerimiz içeride ve ortada hiçbir delil yok, doğru dürüst delil yok ama uzatılabilir. Onun için, bu Hükûmet temsilcisinin savunmalarının inandırıcı olmadığını belirtmek istiyorum. “Gecikme olur diye yargı yetkisini kısıtladık.” diye bir cümle geçirdi. Böyle şey olur mu arkadaşlar? Biz ülkede biz yargıya güvenmezsek ne yapacağız? Yargının... Gecikme oluyorsa, hızlandırıcı tedbirler almak zorundasınız, hükûmetsiniz. Bu tür konularda yargılama için süre koyarsınız. “Bir hafta içinde yargı karar verir, on günde karar verir, yirmi günde karar verir.” diyebilirsiniz. “Yargıda gecikme oluyor.” diye böyle bir idareye yetki vermenin, başka amaçları yoksa, muhalefeti sindirmekten başka bir şey aklımıza gelmiyor.

“Dondurma kararında ciddi delillerin olması gerekir.” dendi ama ben yasayı baştan sona inceledim, hiçbir yerinde, “Dondurma kararında ciddi deliller aranır.” diye bir hükme rastlamadım. Bu konuda da Sayın Hükümet temsilcisinin, Sayın Genel Müdürümüzün bize açıklayıcı bilgi vermesini istiyorum. Ciddi deliller nerede aranıyor? O konuda... Çünkü, kendi konuşmasında dile getirdi.

Efendim, bir sorum daha vardı: “Bu komisyonda görev alanların yanlış karar vermeleri veya kasıtlı vermeleri durumunda ne şekilde yargılanacak?” dedim, cevap alamadım. Yani, onların hakkında kim karar verecek? Yarın, kanunda bir boşluk var... Biliyorsunuz devlet memurlarının yargılanması belli usullere tabi. Yani, kendi mevzuatlarına göre mi yargılanacaklar haksız kararlarında, yoksa belli bir prosedüre mi tabi olacaklar? Bu konuda da bir hüküm göremedim.

“Makul sebep” cümlesi geçti. Ona da soru sormuştum. Makul sebep, bu 7’nci maddede var. “Makul sebep” kelimesinin açıklığa kavuşturulmasını istiyorum. Avrupa’da böyle “makul sebepler” şeklinde bazı hükümler konmuş ama bugün, Avrupalı bu yasadan geri dönüyor. Yanlışları görüyor, haksızlıkları görüyor ve düzelterek tedbirleri alıyor. Biz daha yolun başındayız. Bu tür müphem, bu tür açık olmayan ve keyfî kullanıma açık bu tür kelimeleri yasamızdan çıkaralım. “Makul sebep” yerine -tekrar tekrar söylüyorum- “yasal deliller veya mahkemece kabul edilmiş deliller” gibi maddeler eklenmesini istiyorum.

Bir diğer konu da, gene cevap alamadığım, ücret konusuydu. Niçin bu komisyona böyle bir ücret takdir edilmiş? Komisyon, var gücüyle, toplantılarda verdiği kararlara göre prim alacakmış gibi mi çalışacaktır? Bu konuda da ben, bir gerekçe olarak bekliyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Işık...

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Sağ olun Sayın Başkanım.

Sorularımın çoğu aslında soruldu.

Birinci sorum: Yanlış bir karar verildiği zaman -bir insanın ocağını batırdık, yanlış karar verdik- bu kararı veren kişiler hakkında nasıl bir ceza verilecek, hangi kriterler aranacak?

İkincisi: Bir insanın suç işleyeceğini nasıl anlayacağız? Buna nasıl karar vereceğiz? Kriterlerimiz ne olacak? Karşıdaki insanın görüşlerine, tavırlarına, hareketlerine mi bakacağız? Bunun da kesin belirtilmesi lazım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Serindağ, buyurun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim.

Benden önce konuşan arkadaşlarım sorulacak soruların önemli bölümünü sordular. Ben, yanlış bir anlamaya sebebiyet vermemek için, “Yanlış mı anladım?” diye bir iki hususu açıklığa kavuşturmak istiyorum. Sayın Genel Müdürümüz şunu ifade etti: Yanlış mı anladım acaba? “Kamu

yararı varsa, idarenin mülkiyete müdahalesi meşru görülmektedir.” Doğru mudur? Yanlış mı anladım, öyle mi dediniz?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YÜKSEL HIZ – Cümlelerin başı sonu nasıl acaba? Tam çıkaramıyorum şimdi.

BAŞKAN – Kamu yararı varsa...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – “Kamu yararı varsa...”

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YÜKSEL HIZ – Tamam...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) - Hayır, bu çok önemli bir şey ama. Yani, şimdi, kamu yararı varsa idarenin mülkiyete müdahalesi meşru görülmektedir. Şimdi, acaba bunu örnekleyebilir miyiz? Nerede var?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YÜKSEL HIZ – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz, buna o zaman, cevap vereyim.

BAŞKAN – Buyurun, buyurun. Hemen, çabukça geçelim.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YÜKSEL HIZ – Biraz önceki söylediğim ifade şuydu: Anayasa’nın 125’inci maddesi zannediyorum, kanunla mülkiyet hakkının sınırlanabileceğini öngörüyor. 35’inci madde, mülkiyet hakkının sınırlanabileceğini öngörüyor ve orada “kamu yararı” ibaresi var. Oraya atıf yaparak bu söylendi yani.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, şöyle: Bir ifadeyi düzeltmemiz lazım. O, ancak kamulaştırmaya ilişkin olarak olabilir Sayın Genel Müdür. O, ancak kamulaştırmaya ilişkin olabilir.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YÜKSEL HIZ – Efendim, şöyle 35’inci madde: “Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir. Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz.” Madde bu efendim.

BAŞKAN – Mülkiyet hakkıyla ilgili genel bir değerlendirme.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Yani, şimdi, bu, idarenin mülkiyete müdahale edebileceğini mi anlıyoruz? Sayın hocalarımız böyle mi anlıyor?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YÜKSEL HIZ – Kanunla getirilen sınırlamadan bahsediyor efendim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Tabii, bir tartışmaya mahal vermek istemem ama o daha ziyade kamulaştırmaya ilişkin bir hükümdür. Bunun, malın bedeli peşin ödenmektedir veya belli şekilde ödenmektedir. Onun o şekilde yorumlanması bir hukuk faciasıdır. Öyle söylemek lazım.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YÜKSEL HIZ – Sayın Başkanım, ben o soruya cevap verdiğimi umuyorum ama tekrar hatırlatayım verdiğim cevabı. Burada birçok kanunun ismini okudum ben, Kabahatler Kanunu’nda, birçok kanunda buna ilişkin hükümler

vardır. Kanunla, Anayasa'ya göre de o sınırlama mümkündür. Birçok kanunda da bu hüküm vardır efendim.

BAŞKAN – Evet...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Mesela, bir örnek verebilir misiniz diğer ülkelerde nerede var bu konu?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YÜKSEL HIZ – Hemen vereyim: 1262 sayılı İspençiyari ve Tıbbi Müstahzarlar Kanunu –aradan okuyorum- 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanun, 6197 sayılı Eczacılar ve Eczaneler Hakkında Kanun, Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanun, Avda ve Sporda Kullanılan Tüfekler, Nişan, Tabancalar vesaire...

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Başkan, şöyle yapalım. Ben şöyle bağlıyorum.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Hiç alakası yok. Hiç alakası yok.

BAŞKAN – Hayır, Anayasa'daki mülkiyet hakkının kamu yararı amacıyla ama kanunla sınırlandırılabilceği konusundaki genel hüküm bana göre bu iş için yeterlidir. Ben de öyle düşünüyorum.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Siz öyle düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Şöyle ama: Bu haklar ancak kamu yararı amacıyla kanunla...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Kanunla... Peki, siz idari bir tasarrufla...

BAŞKAN – Ama tabii bakın kanunda ne diyor, bakın: Mülkiyet hakkının kullanılması da toplum yararına aykırı olamaz.

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Sayın Valinin söylediği şey...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Mümkün mü bu?

BAŞKAN – Ama Anayasa hükmü bu?

HASAN HÜSEYİN TÜRKÖĞLU (Osmaniye) – Anladım ama idareyle...

BAŞKAN – Ben bu anlamda söylemedim, ben yani... 35'inci maddedeki hükmün, sadece kamulaştırmayla ilgili olmadığını söylüyorum.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Ama, şimdi, hukuk devleti... Tabii sadece kamulaştırmayla ilgili olmayabilir.

BAŞKAN – Ben onu söylüyorum.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Ama, asıl ağırlık öyledir. Genellikle o yasanın...

BAŞKAN – Ben 35'inci maddenin sadece kamulaştırmayla ilgili olmadığını, genel bir sınırlama olduğunu söylüyorum.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, bir hukuk devletinde, Anayasa tarafından teminat altına alınmış bir hakkın idari bir kararla...

BAŞKAN – “İdari karar” demiyorum efendim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – İdari karar bu, ama bu idari karar.

BAŞKAN – Ben sizin kamulaştırmayla ilgili...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Hiç düşünmem... İkincisi...

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Efendim, çok özür dilerim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Estağfurullah...

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Burada bir, ama müsaade ederseniz, bu daha çok hukuki bir olay, idari bir olay değil. Ha, idare hukuka uyarak bunu yapıyor zaten. Ya, benim anlayamadığım şu...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Efendim, sizin görüşünüz o olabilir. Size göre, idare hukuka uygun olabilir ama bize göre, hukuka uygun değildir bu düzenleme.

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Değil, “İdare hukuka uygun olarak karar almak zorundadır.” diyorum. Hukuku...

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Ama hiçbir delil olmadan alıyor. İşte, kendileri de itiraf ediyor.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, izin verirsiniz devam edeyim.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Hiçbir belgeye dayanmadan karar alalım...

BAŞKAN – Peki, tutanaklara da geçiyor.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – İzin verirsiniz devam edeyim.

BAŞKAN – Buyurun, dinliyorum.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Başkan, devam ediyorum, yanlış bir anlamaya meydan vermemek için gene. Sayın Profesör İzzet Özgenç hocamız şöyle dedi, yanlış anlamamışımdır inşallah: “Bir suçla ilişkili olmasa bile mal varlığı dondurulabilecektir.” Doğru mudur Sayın Hocam?

PROF. DR. İZZET ÖZGENÇ – Şimdi, şöyle ifade edeyim: Tasarıdaki düzenleme itibarıyla, yukarıda birtakım sözleşmeler sayılıyor. Bu sözleşmeler kapsamında yer alan fiillerin işlenmesinde kullanılmak üzere, bu fiilleri finanse etmek üzere sağlanmış olan, toplanmış olan fon olacak ki buna el koyalım. Şimdi, tasarının mantığına baktığımızda böyle bir ifade var ama aşağıya indiğimizde, bir kişinin mal varlığına el konulabilmesi için, bu mal varlığının yukarıda belirtilen suçların işlenmesi amacıyla toplanması lazım. O suçların işlenmesinde kullanılmak üzere birisi tarafından verilmesi lazım. Yani, bir camide toplanmış bir para varsa, bu paraya da bankada el koyacaksam, benim şunu bilmem lazım gelir: Bu parayı veren adamlar, bunu, bilmem neredeki terör eyleminin finansmanında kullanılmak üzere vermişlerdir. Bunu toplayan adamlar da bu amaçla topluyorlardır. Henüz bu suçun işlenmesinde kullanılmasa bile, bu amaçla toplanmışsa, bu amaçla verilmişse buna el koyabiliriz. Bunu zaten Ceza Muhakemesi Kanunu sağlıyor. Burada sadece sorun şu: Buradan hareketle

düzenlemeye başlıyoruz ama somut olayda, bu paranın bu amaçla toplanmış olduğuna dair elimizde bir delil olmadan da bu mal varlığını dondurabiliyoruz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Onu sormak istiyoruz.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Onu soruyoruz.

PROF. DR. İZZET ÖZGENÇ – Sorun buradadır. Yani, şu andaki sistemde sorun buradadır. Asıl, burada herhangi bir somut suç şüphesi olmadan, bir kişinin, bir şirketin, bir kuruluşun, bir organizasyonun mal varlığını donduralım mı, dondurmayalım mı? Eğer, “donduralım” diyeceksek, o zaman, bu, hangi şartlarda ve hangi organlar tarafından dondurulur, bunu tartışabiliriz. Ama, bizim asıl sorunumuz, şu anda, biz, henüz, kişiyle ilgili olarak, soruşturma başlatılmadan böyle bir karar alalım mı? Yani, böyle bir karar alınmasına yönelik enstrüman sistemimizde kabul edelim mi? Bütün problem buradan kaynaklanıyor.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın hocam, şöyle: Edelim mi, etmeyelim mi safhasını geçmişiz. Biz burada yasa tasarısı görüşüyoruz. Yasa tasarısı olarak düzenlenmiş. Ben sorumu yineliyorum. O zaman, tutanakları incelememiz lazım. “Bir suçla ilişkili olmasa bile mal varlığı dondurulabilecektir.” buyurdunuz.

İki: “Soruşturma başlatılması gerekmemektedir.” diye buyurdunuz. Doğru mudur, ben bunları doğru mu anlamışım yani?

PROF. DR. İZZET ÖZGENÇ – Doğru... Somut olayda mal varlığının dondurulması için, paranın ve sair mal varlığı değerinin bir suçla ilişkilendirilmesi şart değil. Bu mal varlığının dondurulması için, bir soruşturmanın açılmış olması şart değil.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Hayır, açılmış olması değil, “Başlatılması gerekmiyor.” dediniz. Doğru mudur?

PROF. DR. İZZET ÖZGENÇ – Evet, doğrudur, gerekmiyor.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Gerekmiyor.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – İdari karar yeterli.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – İdari karar yeterli oluyor. Evet, sayın komisyon üyelerinin...

PROF. DR. İZZET ÖZGENÇ – Şimdi, izin vererseniz bir açıklama yapayım. Şimdi, anlaşılmasını sağlamamız lazım. Bu tasarıda, mesela, Türkiye’deki bir kuruluş, organizasyonun, şirketin mal varlığını dondurma yönünde düzenleme yok yani bunu gözden kaçırmayalım.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Burada öyle anlaşılmıyor.

PROF. DR. İZZET ÖZGENÇ – Bu tasarı...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Anayasa’da öyle...

PROF. DR. İZZET ÖZGENÇ – Ayrı bir konu yani...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Hayır, ayrı bir konu değil, bir.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Ben demin onu sordum.

PROF. DR. İZZET ÖZGENÇ – Şimdi, izin verirsiniz, ben bilgiyi arz edeyim. Sistem yani madde formülasyonları buna müsaittir, değildir, bunu tartışabiliriz. Burada, düzenleme şu:

1) Ben bir başka devletten bu amaca yönelik bir talepte bulunduğumda, bu talebin hangi usulle, hangi şartlarla karşı tarafa iletileceğine yönelik düzenleme yapmak ve asıl, bizden böyle bir talepte bulunulduğunda, biz bu talebi hangi şartlarda, hangi usulle yerine getireceğiz? Buna yönelik bir düzenleme. Ama, benim kendi ülkemde, mesela, bir yerde para toplanmıştır. Toplanmış olan para, diyelim, bir terör örgütünün finansmanında kullanılmak üzere...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – O toplamamıştır da kendi sermayesidir, şirketinden gelir elde etmiştir.

PROF. DR. İZZET ÖZGENÇ – Öyle bir durumda zaten o suçun işlenmesinde kullanılan eşya veya bizzatıhi suçun konusunu oluşturan eşya olduğu için, şu anda Ceza Kanunu'nun 54 ve 55'inci maddesi hükümlerine göre müsadere edilmesi gereken mal varlığı değeridir. Müsadere edilmesi gereken bir mal varlığı değeri söz konusuysa soruşturma başlatılır başlatılmaz bu mal varlığı değerine de mutlaka el konulur, el konulmaya ilişkin hükümleri de Ceza Muhakemesi Kanunu'nun özellikle 128'inci maddesi düzenliyor.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, Sayın Başkanım, Sayın Hocam, bizim amacımız müphem noktaları vuzuha kavuşturmaktır. Şimdi, sorumluyu şöyle yineleyelim: Yurt içinde bir organizasyon, bir şirket veya kişi hakkında mal varlığı dondurma kararı alınabilecek mi?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yani Sabancı Holding, Koç Holding, bilmem ne holding “Teröre yardım etti.” diye malına el koyabilecek miyiz, koyamayacak mıyız? Yani biz bunu bilelim de.

PROF. DR. İZZET ÖZGENÇ – Sayın Başkanım, izin verirsiniz açıklama yapmak istiyorum. Bu tasarı, Türkiye'deki mal varlığına kamu otoritesi, idari otoriteler tarafından dondurma yönünde bir karar almasına müsaade eden bir tasarı değil.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Peki, Sayın Hükümet Temsilcisi bu görüşe katılıyor mu?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YÜKSEL HIZ – Sayın Başkanım, hemen cevap vereyim isterseniz.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YÜKSEL HIZ – Sayın Hocamın söylediklerine katılıyorum. Zaten zannediyorum izaha muhtaç konu burasıydı. Burada yurt içinde yaşayan vatandaşlarımız ve bunlarla ilgili taleplerde mevcut kurallar uygulanacaktır, Ceza Muhakemesi Kanunu'ndaki hükümler uygulanacaktır.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Hangi maddede bu hüküm var?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YÜKSEL HIZ – Bu tasarı, Birleşmiş Milletlerin ve yabancıların talepleri noktasında nasıl bir usul izleneceğini getirmektedir.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Peki, bu söylediğiniz hangi maddede var, bir bakabilir miyiz?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YÜKSEL HIZ – 7’nci maddede efendim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – 7’nci maddeyi okuyoruz.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YÜKSEL HIZ – Müsaadenizle okuyayım isterseniz ama herkes de var zaten.

BAŞKAN – Hükûmet Temsilcimizin görüşünü alayım. Maddelere geçtiğimizde bunları ilgili maddelerde ayrıca görüşeceğiz tabii ki.

Buyurun.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YÜKSEL HIZ – Malumunuz 7’nci maddede şöyle diyor Sayın Başkanım: İşte sayıyor maddeleri “5 inci ve 6 ncı maddelerde düzenlenen hususlar dışında, Değerlendirme Komisyonu, 4 üncü maddede tanımlanan suçu işlediği hususunda makul sebeplerin varlığına istinaden kişi, kuruluş veya organizasyonların tasarrufunda bulunan yabancı ülkelerdeki malvarlığının dondurulması hususunda talepte bulunulmasına karar verebilir; Türkiye’de bulunan mal varlığıyla ilgili olarak ise 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu’nun el koymaya ilişkin hükümlerinin uygulanması için ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunur.”

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Peki, şimdi, şurada bir hüküm var, 12’nci madde, 4’üncü bent: “Mal varlığının dondurulması kararı...” Orada yurt içi, yurt dışı yok. “... Başkanlığın talebi üzerine 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 128’inci maddesinin üçüncü ila yedinci fıkralarında belirtilen usule uygun olarak gecikmeksizin yerine getirilir.” Öyle mi? Peki, buradan biz şunu anlamıyor muyuz? Mal varlığının dondurulması kararı alınmış olacak ve bu kararın uygulanmasını ancak biz ilgili mercilere bildireceğiz, doğru mudur?

Pardon, Hükûmet Temsilcisi cevap verirse daha iyi olur.

BAŞKAN – Bir dakika, Hocam da bir açıklama getirsin, sonra hepsine birden Hükûmet Temsilcisi cevap versin.

Hocam, buyurun.

PROF. DR. İZZET ÖZGENÇ – Yabancı bir ülkeden Türkiye’de talepte bulunulması hâlinde Bakanlar Kurulu karar alıyor. Şimdi, Bakanlar Kurulunun aldığı kararın nasıl uygulanacağı orada düzenleniyor. Bakanlar Kurulunun aldığı karar, aynı mesela Avrupa Birliği Konseyinde de Konsey karar alıyor, Konseyin aldığı karar Avrupa Birliği Resmî Gazetesi’nde yayımlanıyor, yayımlandıktan sonra bütün ülkeler, Avrupa Birliği üyesi olan ülkelerin kendi otoriteleri harekete geçiyor, burada da

buna benzer bir sistem var. Yani sistemi şu şekilde kurguladık: Bakanlar Kurulu bu konuda karar alıyor, Bakanlar Kurulunun aldığı karar Resmî Gazete’de yayımlanıyor, bunun üzerine bu Değerlendirme Kurulu hemen harekete geçiyor, MASAK’la irtibatlı olarak ve ona göre ilgili bankalar vesaireyle irtibat kurularak, tapu idareleriyle irtibat kurularak bu mal varlığının dondurulması işlemi fiilen gerçekleşiyor. “Bunun gerçekleştirilmesinde hangi usul izlenecektir?” sorusuna da Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 128’inci maddesindeki usule atıfta bulunulmak suretiyle açıklık getirilmiştir.

BAşKAN – Sayın Serindağ, bu konuda Hkmetin de görüşünü alalım ve bitirelim.

Buyurun.

ADALET BAKANLIğI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YÜKSEL HIZ – Sayın Başkanım, Hocam yeterli açıklamayı yaptı, kendisi zaten Komisyonumuzun yesi idi. Bu konuda en bilgi sahibi kimselerden biridir, açıklamalarına katılıyorum aynen.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Yani şöyle midir? Bu kanun yurt içinde bulunan mal varlığının dondurulması işlemini kapsamamaktadır, doğru mudur, Türk vatandaşlarının.

MEHMET ERDOğAN (Muğla) – Yalnız orada bir şey var. şimdi, uluslararası sermaye, Türkiye’de ekonominin lokomotifi niteliğindeki şirketlerle ilgili olarak yani kendi hükümetlerini devreye koyarak Türkiye’deki mal varlıklarının dondurulması talebinde bulunursa o zaman ne olacak?

BAşKAN – Hocam, buyurun.

PROF. DR. İZZET ÖZGENÇ – rneğini vereyim size yani burada gizlememize gerek yok. TüPRAş’la ilgili böyle bir sorun yaşandı. Yani bu sorun TüPRAş’ın mal varlığının dondurulması yönünde bir sorun olarak yaşandı. Niye yaşandı? Onun sebeplerini burada açıklamamıza gerek yok.

Bir başka sorun daha var burada. Amerika Birleşik Devletleri ile Avrupa Birliği arasında bir sözleşme imzalandı. Bu sözleşme gereğince Avrupa Birliği yesi olan ülkelerdeki fon transferleri - banka finans kuruluşlarındaki- Amerika Birleşik Devletleri tarafından izlenmeye başlandı. Avrupa Birliği yesi olan bütün ülkelerdeki bankalardaki fon transferleri Amerika Birleşik Devletleri tarafından izleniyor. Biz bu anlaşmaya taraf değiliz ama bu çerçevede biz de o ağın içerisinde olduğumuz için bizim ülkemizdeki fon transferleri de Amerika Birleşik Devletleri tarafından izleniyor. Yani hangi para, nereye gitti, bunu görebiliyorlar. Bu çerçevede, mesela geçen yaz bir olay yaşandı. Bir fon transferinde kullanılan bir kavramdan hareketle Amerika Birleşik Devletleri harekete geçti yani bu paranın nereye gittiği, ne amaçla verildiği konusunda harekete geçtiler. Mesela İşpanya’da böyle bir şey olmuştu. İşpanya’da bir İşpanyol millî bankasına bir para transferi gerçekleşiyor, para transferi, Bank Mellat, İran bankasından gerçekleşiyor, bu paranın dondurulması yönünde bir karar alıyorlar, Avrupa Birliği Konseyinin aldığı karar çerçevesinde dondurulması yönünde bir karar alınıyor. İşpanya millî bankası yetkilileri bu karara karşı çıkıyorlar, diyorlar ki: “Bu para 11 Eylül

2011'den önce İran'la İspanya arasındaki bir ticari ilişki çerçevesinde açılmış olan akreditif bağlamında ödenen bir paradır." Bu açıklama yapıldıktan sonra bu dondurma kararı kaldırılıyor. Şimdi, sorun şu: Yani birileri sistemi harekete geçiriyor. Yani dışarıdan bir talep geliyor, bu talep doğrultusunda Türkiye'den bu talebin gereğinin yerine getirilmesi isteniyor. Bizden istenen şu anda "Buna yönelik olarak mevzuatına düzenleme koyacaksın." deniliyor. Bizim şu andaki sorunumuz budur ama o benden şunu istemiyor: "Türkiye'de X terör örgütü vardır, bu X terör örgütüne yönelik olarak toplanan fonun, Türkiye'de toplanan fonun dondurulması yönünde bir düzenleme yap." diye benden bir talepte bulunmuyor. Benden talepte bulunduğu husus şu: "Ben senden böyle bir talepte bulunduğumda bunu sen yerine getir." Biz de burada diyoruz ki: "Tamam, eğer siz böyle bir şey yapınca bunu yapacak mıyız, yapmayacak mıyız? Siyasi irade bunun yapılması yönünde." O zaman biz de diyoruz ki: "Bizim de böyle bir talepte bulunmamız hâlinde aynı şeyi siz yapın o zaman."

BAŞKAN – Şimdi, değerli arkadaşlarım, artık bunları bitirelim de bunları artık maddeleri görüşülürken...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Başkanım, bu çok önemli.

BAŞKAN – Ama bunları maddelerini görüşürken zaten dile getireceğiz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Hükûmet Temsilcisi de bu görüşe katılıyor mu? Soralım bizim için esas olan Hükûmet Temsilcisinin görüşü.

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YÜKSEL HIZ – Sayın Başkanım, katıldığımızı söylemiştik, evet.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Peki, şimdi, bir şey soracağım. Biz Terörle Mücadele Kanunu'nun 8'inci maddesini kaldırıyoruz, öyle mi? Kaldırıyoruz, bu tasarıyla kaldırıyoruz. Peki, yurt içinde terörü finanse etmek amacıyla oluşturulan fonlarla ilgili, bakın 8'inci maddeyi okuyorum: "Her kim tümüyle veya kısmen terör suçlarının işlenmesinde kullanılacağını bilerek ve isteyerek fon sağlar veya toplarsa, örgüt üyesi olarak cezalandırılır. Fon, kullanılmamış olsa dahi, fail aynı şekilde cezalandırılır."

Bu maddenin birinci fıkrasında geçen fon; para veya değeri para ile temsil edilebilen her türlü mal, hak, alacak, gelir ve menfaat ile bunların birbirine dönüştürülmesinden hasıl olan menfaat ve değeri ifade eder." Biz bu maddeyi kaldırıyoruz, öyle mi?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YÜKSEL HIZ – Evet.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Ve getirdiğimiz tasarıyla yurt içinde mal varlığını dondurmaya ilişkin herhangi bir hüküm getirmiyoruz, doğru mudur?

ADALET BAKANLIĞI KANUNLAR GENEL MÜDÜRÜ YÜKSEL HIZ – Dondurma anlamında evet.

Şimdi, Sayın Başkan, tekrar söyleyeyim. Hocam da izah etti, ben de açıklamaya çalışmışım. Yurt içinde yabancı bir ülke ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin talepleri hakkında bir düzenleme getiriyoruz. Terörle Mücadele Kanunu'nun 8'inci maddesindeki hüküm kaldırılıyor. Çünkü orada uluslararası talepler konusunda bir açıklık yok, imkân vermiyor. Zaten o yüzden oradakini kaldırıp bu kanunda düzenliyoruz, 3'üncü ve 4'üncü madde de aynı içerik. Yani Terörle Mücadele Kanunu'nun 8'inci maddesindeki hüküm bu tasarının içerisinde aynen mevcut. Yurt içinde bir Türk vatandaşıyla ilgili zaten dondurma talebi istenmeyecek, CMK'daki hükümler uygulanacak.

BAŞKAN – Peki, Sayın Serindağ teşekkür ederim, madde görüşmelerinde bunu yapacağız.

Değerli arkadaşlarım, tümü üzerindeki görüşmeler, sorular bitmiştir, maddeleriyle ilgili öbür toplantıda görüşme yapacağız.

Şimdi, tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlarım, 7 Aralık Çarşamba günü saat 11.00'de ama maddelerinin tümünü inşallah o gün bitirmiş ve bunu tali komisyon olarak görüşümüzle asli komisyona göndermiş olacağız. Eğer bir değişiklik olursa yine usule itiraz edelim, çünkü Genel Kuruldaki çalışmalarını bilmiyoruz, bir gece öncesinden size cep telefonlarıyla inşallah gerekli duyuruda bulunacağız.

Hepinize çok teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 17.12